პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

18 ოქტომბერი კვირა 1970

ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 244 (14848)

გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას — მუშათა კლასის, ყველა შრომელთა მებრძოლ ავანგარდს, კომუნიზმისათვის ბრძოლაში საბჭოთა ხალხის პოლიტიკურ გელადსა და ორგანიზატორს!

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მოწოდებანი

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 53 წლისთავისათვის

I. გაუმარჯოს დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 53 წლისთავს!

2. გაუმარჯოს დიდ ოქტომბერს, რომელმაც დაიწყო მსოფლიო ისტორიის ახალი ეპოქა — მსოფლიოს რევოლუციური განახლების, კაპიტალიზმიდან სოციალიზმზე გადასვლის ეპოქა!

3. გაუმარჯოს მარქსიზმ-ლენინიზმს — მარად ცოცხალ ინტერნაციონალურ მოძღვრებას, იმპერიალიზმის წინააღმდეგ, სოციალიზმისა და კომუნიზმის გამარჯვებისათვის ყველა ქვეყნის მშრომელთა ბრძოლის დროშას!

4. დაე მარად ცოცხლობდეს მარქსისა და ენგელსის რევოლუციური მოძღვრების გენიალური განმგრძობის, კომუნისტური პარტიის დამაარსებლის, მსოფლიოში პირველი ძლევამოსილი პროლეტარული რევოლუციის ხელმძღვანელის, სოციალისტური სახელმწიფოს შემქმნელის, საერთაშორისო მუშათა კლასის ბელადის ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის სახელი და საქმე!

5. დიდება დიდ საბჭოთა ხალხს — კომუნიზმის მამაც მშენებელს, მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეების გამარჯვებისათვის, მთელ მსოფლიოში მშვიდობისათვის გმირ მებრძოლს!

6. გაუმარჯოს საბჭოების ქვეყნის გმირ მუშათა კლასს — წამყვან შემოქმედებითს ძალას სსრ კავშირში კომუნიზმის აშენებისათვის ბრძოლაში!

7. გაუმარჯოს გმირ კოლმეურნე გლეხობას — კომუნიზმის აქტიურ მშენებელს!

8. გაუმარჯოს საბჭოთა სახალხო ინტელიგენციას — კომუნისტური საზოგადოების აქტიურ მშენებელს!

9. დაე მტკიცედმდგარ და ჰყვაოდეს მუშათა კლასისა და კოლმეურნე გლეხობის კავშირი, საზოგადოების სოციალურ-პოლიტიკური და იდეური ერთიანობა — საბჭოთა სოციალისტური სახელმწიფოს ურღვევი საფუძველი!

10. დაე მარად ცოცხლობდეს და ჰყვაოდეს სსრ კავშირის ხალხთა ძმური მეგობრობა — სკკპ ლენინური ეროვნული პოლიტიკის დიადი მონაპოვარი!

11. გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას — მუშათა კლასის, ყველა მშრომელთა მებრძოლ ავანგარდს, კომუნიზმისათვის ბრძოლაში საბჭოთა ხალხის პოლიტიკურ ბელადსა და ორგანიზატორს!

12. საბჭოთა კავშირის მშრომელნო! იბრძოლეთ ლენინის უკვდავი ანდერძის განხორციელებისათვის! უფრო მჭიდროდ შეკავშირდით კომუნისტური პარტიის ლენინის დროშით! გაუმარჯოს პარტიისა და ხალხის დიად ურღვევ ერთიანობას!

13. გაუმარჯოს მშრომელთა დეპუტატების საბჭოებს — ხელისუფლების ნამდვილ სახალხო ორგანოებს!

დაე ვითარდებოდეს და მტკიცედმდგარ საბჭოთა სოციალისტური დემოკრატია, იზრდებოდეს მშრომელთა აქტივობა საზოგადოებისა და სახელმწიფოს საქმეების მართვაში!

14. გაუმარჯოს საბჭოთა პროფკავშირებს — მართვისა და მეურნეობის გაძღოლის სკოლას, კომუნიზმის სკოლას!

15. გაუმარჯოს ლენინურ კომკავშირს — კომუნისტური პარტიის ერთგულ თანაშემწესა და რეზერვს, კომუნიზმის ახალგაზრდა მშენებელთა მოწინავე რაზმს!

16. გაუმარჯოს საბჭოთა ქალებს — კომუნისტური საზოგადოების აქტიურ მშენებლებს!

17. საბჭოთა მეომრებო! იბრძოლეთ ახალი წარმატებებისათვის საბრძოლო და პოლიტიკურ მომზადებაში, იყავით ფხიზლად და მუდამ მზად ყოველი აგრესიის მოგერიებისათვის!

გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის გმირ შეიარაღებულ ძალებს!

18. საბჭოთა კავშირის მშრომელნო! ღირსეულად შეხვდეთ კომუნისტური პარტიის XXIV ყრილობას! უფრო მაღლა ასწიეთ წლიური და ხუთწლიანი გეგმების ვადამდე შესრულებისათვის წინასაყრილობო სოციალისტური შეჯიბრების დროშა!

19. დიდება კომუნისტური შრომის დამკვრელებსა და კოლექტივებს! დიდება წარმოების მოწინავეებსა და ნოვატორებს!

20. სოციალისტური მრეწველობის მუშებო! უფრო ხრულად გამოიყენეთ სამრეწველო პროდუქციისა და მოსახლეობისათვის საჭირო საქონლის გამოშვების გადიდების არსებული შესაძლებლობანი!

21. სახალხო მეურნეობის მუშაკებო! ყოველი ღონისძიებით აამაღლეთ წარმოების ეფექტიანობა! იბრძოლეთ გეგმიან დავალებათა შესრულებისათვის შრომითი და მატერიალური რესურსების უმცირესი დანახარჯებით, მტკიცედ დაიცავით მომჭირნეობის რეჟიმი!

22. საბჭოთა კავშირის მშრომელებო! განუხრელად აამაღლეთ შრომის ნაყოფიერება! უფრო სწრაფად დანერგეთ წარმოებაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები! განახორციელეთ კომპლექსური მექანიზაცია და ავტომატიზაცია! ბეჯითად დაეუფლეთ მეცნიერულ-ტექნიკურ და ეკონომიურ ცოდნას!

23. სახალხო მეურნეობის მუშაკებო! უკეთ გამოიყენეთ არსებული ტექნიკა! ყოველნაირად გააუმჯობესეთ პროდუქციის ხარისხი, შეამცირეთ მისი თვითღირებულება!

24. მუშებო, ინჟინერებო და ტექნიკოსებო! დაიჩქარეთ კაპიტალური მშენებლობის ტემპები და გააუმჯობესეთ მისი ხარისხი! იბრძოლეთ მშენებლობის გაიაფებისა და ახალი საწარმოო სიმძლავრეების, საცხოვრებელი სახლებისა და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ობიექტების ამოქმედების დაჩქარებისათვის!

25. საბჭოთა კავშირის მშრომელნო! იბრძოლეთ შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის! გადადგეთ მათი ეროვნული დამოუკიდებლობის განმტკიცების, ეკონომიკისა და კულტურის განვითარების საქმეში.

ფორუმის მონაწილეებმა სრული ერთხმულოვნება გამოთქვეს უველაზე მთავარი საკითხის გამო — იმპერიალიზმის, კოლონიალიზმისა და ნეოკოლონიალიზმის წინააღმდეგ, მშვიდობისათვის, ეროვნული დამოუკიდებლობისა და სოციალური პროგრესისათვის აზიის, აფრიკისა და სხვა კონტინენტების ხალხთა ბრძოლის საკითხთა გამო.

არაბული ქვეყნების დელეგაციის წევრთა სახელით გაზეთ „ალ-ბუმბურიის“ (არაბთა გაერთიანებული რესპუბლიკა) დიპლომატიურმა მიმმართველმა ლეილა ელ ბაბალიმ მადლობა გადაუხადა საბჭოთა ხალხს ისრაელის აგრესიის წინააღმდეგ არაბი ხალხების სამართლიანი ბრძოლის მხარდაჭერისათვის.

ყველა კონტინენტის პრესის 150 ათასი მუშაკის სახელით ფურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის მდივანმა ზდენალ შაპაევიჩმა (პოლონეთი) მადლობა გადიხადა შეხვედრის მოწყობისათვის.

ფურნალისტები მიიღო სომხეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ბ. ა. მურადიანმა.

მიფრინავს „კოსმოს-372“

16 ოქტომბერს საბჭოთა კავშირში გაუშვეს დედამიწის მოორბიტი ხელოვნური თანამგზავრი „კოსმოს-372“.

თანამგზავრზე დადგმული სამეცნიერო აპარატურა განაგრძობს კოსმოსური სივრცის კვლევას. (საკდესი).

ჟურნალისტთა თანამშრომლობა

ბრეშანი, 16 ოქტომბერი. (საკდესის კორ.). „საზოგადოება და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი“ — ამ აქტუალურ პრობლემას მიეძღვნა აზიისა და აფრიკის ქვეყნების ფურნალისტთა საერთაშორისო სიმპოზიუმი, რომელიც დღეს დამთავრდა ხომხეთის დედაქალაქში. ფორუმში, რომელიც სსრ კავშირის ფურნალისტთა კავშირმა და ხომხეთის ფურნალისტთა კავშირმა მოაწყეს იუნესკოსთან ერთად, მონაწილეობა მიიღეს ორი კონტინენტის 18 ქვეყნისა და ამერიკავკასიის, შუა აზიისა და უახლოეთის სახელმწიფოთა რესპუბლიკების წარმომადგენლებმა.

სიმპოზიუმის მონაწილეებმა მოისმინეს და განიხილეს 25-ზე მოხსენება და გამოსვლა, რომლებიც შეეხო თანამედროვე საზოგადოებაში მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა როლსა და მნიშვნელობას, სიმპოზიუმის მონაწილეებმა ერთმანეთს გაუზიარეს საინფორმაციო-პროპაგანდისტული მუშაობის ორგანიზაციის გამოცდილება. ნიგერიის, ინდოეთის, უგანდის, ტანზანიის, არაბთა გაერთიანებული რესპუბლიკისა და სხვა ქვეყნების წარმომადგენლებმა თავიანთ გამოსვლებში ილაპარაკეს იმ პრობლემებზე, რომლებიც განვითარებადი სახელმწიფოების პრესის წინაშე დგას მათი ეროვნული დამოუკიდებლობის განმტკიცების, ეკონომიკისა და კულტურის განვითარების საქმეში.

ფორუმის მონაწილეებმა სრული ერთხულოვნება გამოთქვეს უველაზე მთავარი საკითხის გამო — იმპერიალიზმის, კოლონიალიზმისა და ნეოკოლონიალიზმის წინააღმდეგ, მშვიდობისათვის, ეროვნული დამოუკიდებლობისა და სოციალური პროგრესისათვის აზიის, აფრიკისა და სხვა კონტინენტების ხალხთა ბრძოლის საკითხთა გამო.

პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალურ საბჭოს

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის სახელით გულითადად მივესალმები პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციას, რომელიც ამ დღეებში აღნიშნავს თავის 25 წლისთავს.

პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაცია შეიქმნა 25 წლის წინათ თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, დემოკრატიისა და მშრომელი ხალხის უკეთესი ცხოვრებისათვის ხალხთა ანტიფაშისტური ბრძოლის მძლავრი აღმავლობის პირობებში. პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის შექმნა იყო საერთაშორისო მუშათა კლასის მნიშვნელოვანი გამარჯვება, მშრომელთა იმ ღრმა მისწრაფების გამოხატულება, რომ შეეკავშირებინათ თავიანთი რიგები, ბოლო მოეღოთ სოციალური უსამართლობისათვის, ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოატაციისათვის, უზრუნველეყოთ ხალხთა მშვიდობა და ნათელი მომავალი.

მშრომელი ხალხის ეკონომიური და პოლიტიკური ინტერესებისათვის დაუცხრომელი ბრძოლით, პროლეტარული და ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის აქტიური მხარდაჭერით პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციამ მტკიცე ავტორიტეტი და ყველა ქვეყნის მშრომელთა, მთელი პროგრესული კაცობრიობის პატივისცემა დაიმსახურა.

ახლა უფრო, ვიდრე ოდესმე, იმპერიალიზმი მშრომელთა შეურიგებელი მტერია. იგი ყველაზე სასტიკი სოციალური და ეროვნული ჩაგვრის წყაროო, ომის საშიშროების მუდმივი მატარებელია. ამერიკის შეერთებული შტატების შეიარაღებული ინტერვენცია ინდოჩინეთში, ისრაელის აგრესია ახლო აღმოსავლეთში, რომელიც ამერიკის მხარდაჭერით გრძელდება, იმპერიალიზმის ცდები შეინარჩუნოს კოლონიური და რასისტული რეჟიმები, აზიის, აფრიკისა და ლათინური ამერიკის ხალხებს თავს მოახვიოს ნეოკოლონიალისტური უღელი, ბევრ კაპიტალისტურ ქვეყანაში მშრომელთა უფლებებსა და სასიცოცხლო ინტერესებზე მონოპოლიათა შეტევა — ყოველივე ეს აშკარავებს იმპერიალიზმის როგორც მსოფლიო ჟანდარმისა და ექსპლოატატორის სახეს.

პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის ანტიიმპერიალისტური ბრძოლა, მისი მეცადინეობა, რომელიც მიზნად ისახავს შეაკავშიროს და დარაზმოს ამ ბრძოლისათვის მშრომელები, მიუხედავად მათი პოლიტიკური შეხედულებების, სარწმუნოების, ეროვნებისა და კანის ფერისა, სავსებით შეესაბამება მუშათა, გლეხთა, ინტელიგენციის, ყველა მშრომელი ადამიანის საუკეთესო ინტერესებს. პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის საქმიანობა ერთხელ კიდევ ადასტურებს პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის დიად ძალას, რომლის დროშით ცხოვრობენ და იბრძვიან მთელი მსოფლიოს მუშათა კლასის მოწინავე რაზმები.

ჩვენი ქვეყნის მშრომელები, პროფკავშირები მუდამ სოლიდარობას უცხადებენ თავიანთ ძმებს კაპიტალისტურ და განვითარებადს ქვეყნებში, მათს გმირულ ბრძოლას. ისინი სავსებით უჭერენ მხარს პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის კურსს, რომლის მიზანია გააააქტიუროს მუშათა კლასის ბრძოლა ეკონომიური, სოციალური და პოლიტიკური უფლებებისათვის, მონოპოლიათა წინააღმდეგ, პროფკავშირული უფლებებისა და დემოკრატიული თავისუფლებებისათვის, მშრომელ ადამიანთა ცხოვრების გაუმჯობესებისათვის.

ჩვენს დროში პროფკავშირული მოძრაობა გადაიქცა მძლავრ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ფაქტორად. თუ შეკავშირებულად იმოქმედებს, მას შეუძლია ბევრი რამ გააკეთოს მშრომელთა მასების ინტერესებისათვის, ხალხთა მშვიდობისა და თანამშრომლობის ინტერესებისათვის. საბჭოთა ადამიანები დარწმუნებული არიან, რომ პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაცია კვლავაც მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს მშრომელთა სასიცოცხლო მოთხოვნების დაკმაყოფილებისათვის ბრძოლაში პროფკავშირთა მოქმედების ერთიანობის განმტკიცებაში, ხელს შეუწყობს მსოფლიო მუშათა და პროფკავშირული მოძრაობის ძალების შემდგომ კონსოლიდაციას.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა, ასრულებენ რა ჩვენი პარტიის დამაარსებლისა და მსოფლიოში პირველი მუშათა და გლეხთა სახელმწიფოს შემქმნელის ვ. ი. ლენინის ანდერძს, მთელ თავიანთ საქმიანობაში ხელმძღვანელობენ მშრომელთა ინტერესებით, განუხრელად იცავენ ინტერნაციონალიზმის პრინციპს, იბრძვიან ყველა ქვეყნის ხალხთა სოლიდარობის განმტკიცებისათვის. საბჭოთა კავშირი კვლავაც საკადრის პასუხს გასცემს იმპერიალისტთა აგრესიულ პოლიტიკას, დაუცხრომლად იბრძოლებს მშვიდობის შენარჩუნებისა და განმტკიცებისათვის. ჩვენ ვიცავდით და კვლავაც დავიცავთ მუშათა და ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობისათვის თანმიმდევრულად მხარისდაჭერის პოზიციებს. ვუსურვებ პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციას ახალ დიდ წარმატებებს მის კეთილშობილურ საქმიანობაში მშრომელთა და მსოფლიოს პროფკავშირთა შეკავშირებისათვის მუშათა კლასის სასიცოცხლო ინტერესებისა და უფლებებისათვის, იმპერიალიზმის, კოლონიალიზმისა და ნეოკოლონიალიზმის წინააღმდეგ, თავისუფლებისათვის, დემოკრატიისა და მშვიდობისათვის საერთო ბრძოლაში.

ლ. ბრეჟნევი.

1970 წლის 16 ოქტომბერი.

18 ოქტომბერი კვების მუშაკის საკავშირო დღეა

სუთფლედის გმირი

დღეს კვების მრეწველობის მუშაკთა დღეა. წარმატებით ხვდება ამ თარიღს ჩვენი რესპუბლიკის კვების მრეწველობის მუშაკთა მრავალათასიანი კოლექტივი, რომელიც სოციალისტური შეჯიბრების წინა ხაზზეა.

გაიცანით შეჯიბრების ერთ-ერთი მოწინავე ადამიანი, ახალგაზრდა კომუნისტი — თბილისის საკონდიტრო ფაბრიკა „მზიურის“ შოკოლადის საამქროს შემფუთავი, მემანქანე კომუნისტური შრომის ბრიგადის წევრი ზაირა მირველაშვილი. ზაირა სკოლის დამთავრების შემდეგ მოვიდა ფაბრიკაში. შრომისმოყვარე გოგონამ მოკლე ხანში აითვისა პროფესია და საამქროს ერთ-ერთი მოწინავე მუშა გახდა. ახლა იგი მაღალკვალიფიციური ოსტატია, ამასთან ამთავრებს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტს.

ზაირა მირველაშვილი საზოგადოებრივ საქმიანობასაც ეწევა, იგი კომკავშირის თბილისის საქალაქო კომიტეტის წევრი და საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის წევრობის კანდიდატია. ლენინური კომკავშირის საკავშირო XVI ყრილობის მუშაობის დღეებში, რომლის დელეგატად იგი აირჩიეს, მან წარმატებით გაანაღდა პირადი ვალდებულება — ვადაზე ადრე შეასრულა ხუთწლედის დავალება.

ფოტო ხ. კილაძისა.

საზეიმო სხდომები

მოსკოვი

16 ოქტომბერს მოსკოვში კონსერვატორიის დარბაზში „ოქტიაბრში“ გაიმართა კვების მრეწველობის მუშაკთა დღისადმი მიძღვნილი სხდომა. მოხსენებანი გააკეთეს სსრ კავშირის კვების მრეწველობის მინისტრმა ვ. პ. ლეონმა და ხორცისა და რძის მრეწველობის მინისტრმა ნ. ფ. ანტონოვმა.

საზეიმო კრების მონაწილეებმა მიიღეს მისასალმებელი წერილი სკკპ ცენტრალური კომიტეტისადმი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსადმი.

თბილისი

16 ოქტომბერს გორკის სახელობის კულტურის სახლში გაიმართა საზეიმო სხდომა, რომელიც მიეძღვნა კვების მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო დღეს.

დარბაზში შეიკრიბნენ პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციის წარმომადგენლები, წარმოების მოწინავენი.

საზეიმო სხდომა გახსნა კვების მრეწველობის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარემ ს. სასაურიძემ.

სხდომაზე მოხსენება გააკეთა საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის მინისტრმა შ. ბაღაპარიანმ.

სხდომაზე გამოვიდნენ ზუგდიდის № 1 ჩაის ფაბრიკის დირექტორი ბ. ჯანაშია, თბილისის შამპანური ღვინოების ქარხნის პარტბიუროს მდივანი პ. მამალაძე, თბილისის რძის კომბინატის პროფკავშირის აღგილკომის თავმჯდომარე მ. აბულაძე, გორის საკონსერვო ქარხნის დირექტორი ბ. ბექაური, თბილისის № 2 თამბაქოს ფაბრიკის კომუნისტური შრომის ბრიგადის ხელმძღვანელი ა. ტუღუში.

სხდომას დაესწრნენ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე შ. ამირანაძე, რესპუბლიკის პროფსაბჭოს თავმჯდომარე მ. მოსაშვილი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მუშუეი და კვების მრეწველობის განყოფილების გამგე შ. ფუღაშვილი.

(საკდესი).

არის მეასიათასე!

გომელი სასოფლო-სამეურნეო მანქანათაშენებელი ქარხნის კონვეიერიდან ჩამოვიდა მეასეთასე სილოსის ასაღები კომბაინი „ეს-2,6. თვისი ტექნიკურ ეკონომიური მაჩვენებლებით იგი შეესაბამება საზღვარგარეთის საუკეთესო ნიმუშებს. მანქანამ ორჯერ მიიღო ოქროს medlები.

კომბაინის სერიული წარმოება ხუთი წლის წინათ დაიწყეს. 1966 წელს გამოუშვეს 12 ათასი, ხოლო ახლა კონვეიერიდან უნდა ჩამოვიდეს 34 ათასი.

ახალ ხუთწლედში გომელის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათაშენებელი ქარხნის კოლექტივს განზრახული აქვს გამოუშვას 230 ათასი სილოსის ასაღები მანქანა. (საკდესის კორ.).

ხუთწლედი ვადამდე!

ბაკო. კასპიის ზღვის მენავთობეებმა შეასრულეს გაზის მოპოვების ხუთწლიანი გეგმა. 1966 წლიდან ზღვის წიაღიდან ამოიღეს ოცდაათ მილიარდზე მეტი კუბური მეტრი სათბობი. „კასპზღვანავთობის“ ექსპლოატაციის მუშაკებს დიდად დაეხმარნენ მზეურავები, რომლებმაც სამი წლის წინათ აღმოაჩინეს ბაქარის პერსპექტიული ზღვის გაზკონდენსატური საბადო. ამ ფარობაზე ახლა მოქმედებს ოთხი ჭაბურღილი. ყოველ დღე-ღამეში ისინი მოძრავი მილსადენებით იძლევიან 2,5 მილიონ კუბურ მეტრ გაზსა და 600 ტონაზე მეტ ნავთობსა და კონდენსატს. სავეს ექსპლოატაციოდ მზადდება კიდევ თექვსმეტი ჭაბურღილი.

(საკდესის კორ.).

ხარისხის ნიშნით

ვილნიუსი. (საკდესი). ერთი მეათედი მილიონის სიზუსტით ამუშავებს დიტალებს ზუზუსტი მრავალადგილები ჩარხი, რომლის სერიული წარმოება ათასი ვილნიუსის ქარხანამ. დიტალის ზედაპირს ჩარხი სარკისავით ბრწყინავს. ეს გამორიჩევა იგივეწოდებულ საბოლოო დამუშავებას. ჩარხი ალინიშნა ხარისხის ნიშნით.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსაგან

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა საქართველოში საკავშირო მშენებლობის ერთ-ერთი ორგანიზატორი, სოციალისტური შრომის გმირი

ივანე ალექსის-ძე ქავთარაძე

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მოწოდებანი

(დასასრული)

ჭრით განამტკიცეთ დისციპლინა და ორგანიზებულობა, თვალისჩინივით გაუფრთხილდით და ამრავლეთ საზოგადოებრივი საკუთრება!

26. საბჭოთა კავშირის მშრომელნო! მტკიცედ იბრძოლეთ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის, სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობისათვის, მისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის ყოველნაირად განმტკიცებისათვის!

27. სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობისა და წყალთა მეურნეობის მუშაკებო! უფრო აქტიურად განახორციელეთ წარმოების ინტენსიფიკაციის, სოფლის მეურნეობის ელექტრიფიკაციისა და კომპლექსური მექანიზაციის, მიწების ქიმიზაციისა და მელიორაციის პროგრამა!

ყოველნაირად გაუმჯობესეთ მიწის, წყლისა და ტყის სიმდიდრეების, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და სასუქების გამოყენება!

28. კოლმეურნეებო, საბჭოთა მეურნეობების მუშაკებო, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებო! აამაღლეთ მიწათმოქმედების კულტურა! იბრძოლეთ მარცვლეულის, ბამბის, შაქრის ჭარხლის, კარტოფილის, ბოსტნეულისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების წარმოების შემდგომი გადიდებისათვის!

29. სოფლის მეურნეობის მშრომელებო! იბრძოლეთ პირუტყვისა და ფრინველის პროდუქტიულობის ამაღლებისა და სულადობის გადიდებისათვის! მეტი აწარმოეთ მეცხოველეობის პროდუქტები, შეამცირეთ მათი თვითღირებულება!

30. სახალხო მეურნეობის მუშაკებო! აამაღლეთ წარმოების კულტურა, ფართოდ დანერგეთ შრომის მეცნიერული ორგანიზაცია და მოწინავე გამოცდილება! იბრძოლეთ თვითეული სამუშაო წუთის სრული გამოყენებისათვის!

31. საბჭოთა მეცნიერებო, კონსტრუქტორებო, ინჟინრებო და ტექნიკოსებო! იბრძოლეთ მეცნიერებისა და ტექნიკის შემდგომი განვითარებისათვის, სახალხო მეურნეობაში მათი მიღწევების რაც შეიძლება სწრაფად დანერგვისათვის, განამტკიცეთ მეცნიერების კავშირი წარმოებასთან.

32. ვაჭრობისა და კომუნალურ-საყოფაცხოვრებო მეურნეობის მუშაკებო! აამაღლეთ საბჭოთა ადამიანების მომსახურების კულტურა, უფრო სრულად და უკეთ დააკმაყოფილეთ მათი მოთხოვნილებანი!

33. ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეებო, კულტურის მუშაკებო! მაღლა ატარეთ საბჭოთა სახალხო ხელოვნების პარტიულობის დროშა, მთელი ძალღონე და უნარი მოახმარეთ კომუნიზმის მშენებელთა აღზრდას!

34. განათლების მუშაკებო! სრულყავით სახალხო განათლება და მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდა!

35. ჯანმრთელობის დაცვისა და ფიზიკური კულტურის მუშაკებო! გაუმჯობესეთ მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება! აქტიურად დანერგეთ ფიზიკური კულტურა საბჭოთა ადამიანების ყოველდღიურ ცხოვრებაში!

36. კომუნისტებო! აჩვენეთ მაგალითი შრომასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში! იყავით მასების აქტიური ორგანიზატორები და აღმზრდელები სახალხო მეურნეობაში წარმოების მაღალი ეფექტიანობისათვის, რეზერვების კიდევ უფრო სრული გამოყენებისათვის, მომჭირნეობისა და ყაირათიანობისათვის ბრძოლაში!

37. ქალიშვილებო და ჭაბუკებო! ბეჯითად დაეუფლეთ მარქსისტულ-ლენინურ თეორიას, მეცნიერების, ტექნიკისა და კულტურის მწვერვალებს! იყავით ლენინის ანდერძის ერთგულნი, კომუნიზმის აქტიური მშენებელნი!

38. პიონერებო და მოსწავლეებო! მხურვალედ გიყვარდეთ საბჭოთა სამშობლო, კარგად ისწავლეთ, პატიცვი ეცით შრომას! ემზადეთ გახდეთ ლენინის საქმისათვის, კომუნიზმისათვის აქტიური მებრძოლნი!

39. ძმური სალამი კომუნისტურ და მუშათა პარტიებს — მუშათა კლასისა და ყველა მშრომელთა მებრძოლ მარქსისტულ-ლენინურ ავანგარდს იმპერიალიზმის წინააღმდეგ, მშვიდობისათვის, დემოკრატიისათვის, ეროვნული დამოუკიდებლობისა და სოციალიზმისათვის მტკიცე მებრძოლთ!

40. დაე მტკიცდებოდეს მთელი მსოფლიოს კომუნისტთა ერთიანობა და შეკავშირება მარქსიზმ-ლენინიზმისა და პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის საფუძველზე!

41. ძმური სალამი სოციალისტური ქვეყნების ხალხებს! დაე ვითარდებოდეს და მტკიცდებოდეს მსოფლიო სოციალისტური სისტემა — საერთაშორისო მუშათა კლასის ისტორიული მონაპოვარი, გადამწყვეტი ძალა ანტიიმპერიალისტურ ბრძოლაში!

42. სოციალისტური ქვეყნების მშრომელებო! იბრძოლეთ მეგობრობისა და ერთიანობის განმტკიცებისათვის, ძმური ურთიერთობის შემდგომი განვითარებისათვის! იყავით ფხიზლად სოციალიზმის მტრების ხრიკების მიმართ!

უფრო მაღლა ასწიეთ პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის დროშა!

43. ყველა ქვეყნის მშრომელნო! უფრო აქტიურად იბრძოლეთ იმპერიალიზმის აგრესიული პოლიტიკის წინააღმდეგ, მშვიდობისათვის, დემოკრატიისათვის, ეროვნული დამოუკიდებლობისა და სოციალიზმისათვის!

44. ძმური სალამი კაპიტალისტური ქვეყნების მუშათა კლასს, რომელიც თავდადებით იბრძვის მონოპოლისტური კაპიტალის წინააღმდეგ, მშრომელთა პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიური უფლებებისათვის, სოციალისტური იდეალების გამარჯვებისათვის!

45. მხურვალე სალამი ხალხებს, რომლებმაც მოიშორეს კოლონიური ჩაგვრის ბორკილები და იბრძვიან იმპერიალიზმისა და ნეოკოლონიალიზმის წინააღმდეგ, დამოუკიდებლობის განმტკიცებისათვის, სოციალური განვითარების პროგრესული გზისათვის!

46. მხურვალე სალამი კოლონიური და დამოკიდებული ქვეყნების ხალხებს, რომლებიც იბრძვიან იმპერიალიზმისა და რასიზმის წინააღმდეგ, თავისუფლებისა და ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის!

47. სოციალისტური ქვეყნების ხალხებო, კაპიტალის ქვეყნების პროლეტარებო და დემოკრატიულო ძალებო, განთავისუფლებულო და ჩაგრულო ხალხებო, გაერთიანდით იმპერიალიზმის წინააღმდეგ მშვიდობისათვის, ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის, დემოკრატიისა და სოციალიზმისათვის საერთო ბრძოლაში.

48. ძმური სალამი კაპიტალისტური და კოლონიური მონობის წინააღმდეგ ხალხთა თავისუფლებისათვის, სოციალიზმისათვის მამაც მებრძოლებს, რომლებიც სიპატიმროებსა და ფაშისტურ დილეგებში იტანჯებიან!

თავისუფლება კაპიტალის ტყვეებს!

49. ძმური სალამი ვიეტნამის, ლაოსისა და კამბოჯის ხალხებს, რომლებიც გმირულად იბრძვიან ამერიკის იმპერიალიზმის ინტერვენციის წინააღმდეგ, თავიანთი ქვეყნების თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის!

50. მსოფლიოს ხალხებო! მტკიცეთ მოითხოვეთ ამერიკის შეერთებული შტატებისაგან ინდოჩინეთში ბარბაროსული ომის შეწყვეტა, სამხრეთ ვიეტნამიდან, ლაოსიდან და კამბოჯიდან ამერიკის შეერთებული შტატებისა და მათი სატელიტების ჯარების მთლიანად და უპირობოდ გაყვანა!

ხელები შორს ინდოჩინეთისაგან!

51. მსოფლიოს ხალხებო! მოითხოვეთ ახლო აღმოსავლეთში ისრაელის აგრესიის შეწყვეტა, ოკუპირებული არაბული ტერიტორიებიდან ისრაელის ჯარების გაყვანა!

52. არაბული ქვეყნების ხალხებო! განამტკიცეთ ერთიანობა და შეკავშირება იმპერიალისტური აგრესიის წინააღმდეგ ბრძოლაში!

დაე მტკიცდებოდეს და ვითარდებოდეს საბჭოთა ხალხის სოლიდარობა არაბული ქვეყნების ხალხებთან!

53. ევროპის ქვეყნების ხალხებო! უფრო აქტიურად იბრძოლეთ იმისათვის, რომ ევროპა გადაიქცეს მტკიცე მშვიდობისა და სახელმწიფოთა მშვიდობიანი თანამშრომლობის კონტინენტად! იყავით ფხიზლად რეაქციისა და რევანშიზმის ძალების — დაძაბულობის შენელების მტრების ხრიკების მიმართ!

54. მსოფლიოს ხალხებო! მოითხოვეთ ყველა სახეობის ატომური, ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური იარაღის აკრძალვა! იბრძოლეთ საყოველთაო და სრული განიარაღებისათვის, საერთაშორისო უშიშროების განმტკიცებისათვის!

55. გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის ლენინურ საგარეო პოლიტიკას — ხალხთა მშვიდობისა და მეგობრობის პოლიტიკას, იმპერიალიზმის, რეაქციისა და ომის წინააღმდეგ მებრძოლი მთელი ძალების შეკავშირების პოლიტიკას!

56. გაუმარჯოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირს — ჩვენი ქვეყნის ხალხთა მეგობრობისა და ბედნიერების ბურჯს, მშვიდობისა და პროგრესის საიმედო დასაყრდენს!

57. მარქსიზმ-ლენინიზმის დროშით, კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით — წინ ლენინური გზით კომუნიზმის გამარჯვებისაკენ!

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

საბჭოთა თემატიკა

საქართველოს სს რესპუბლიკის და საქართველოს კომპარტიის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი ლექციების, მოხსენებებისა და საუბრებისა

1. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია საბჭოთა საზოგადოების ხელმძღვანელი და წარმმართველი ძალაა.
2. ლენინური კურსით — კომუნიზმის გამარჯვებისაკენ.
3. ვ. ი. ლენინი და საქართველოს ბოლშევიკური ორგანიზაციები.
4. მარქსისტული იდეების გავრცელება და ბრძოლა მუშათა კლასის ლენინური პარტიის შექმნისათვის საქართველოში.
5. საქართველოს კომპარტიის შექმნა უმნიშვნელოვანესი ნიშანსვეტია ქართველი ხალხის რევოლუციური მოძრაობის ისტორიაში.
6. საქართველოს ბოლშევიკები საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის ბრძოლაში.
7. საბჭოთა საქართველო დიდი ოქტომბრის პირმშოა.
8. საქართველოს კომუნისტური პარტია სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარებისათვის ბრძოლაში.
9. საქართველოს კომუნისტური პარტიის ბრძოლა რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის სოციალისტური ინდუსტრიალიზაციისათვის,
10. საქართველოს კომუნისტური პარტია სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციისათვის ბრძოლაში.
11. საქართველოს კომუნისტური პარტია რესპუბლიკაში კულტურული რევოლუციის ორგანიზატორია.
12. საქართველოს მუშათა კლასისა და გლეხობის კავშირის განმტკიცება და განვითარება.
13. საბჭოთა საქართველო მაღალგანვითარებული ინდუსტრიის რესპუბლიკაა.
14. საქართველოს სოციალისტური სოფლის მეურნეობა.
15. საბჭოთა საქართველო მაღალგანვითარებული სოციალისტური კულტურის რესპუბლიკაა.
16. მეცნიერების, ტექნიკისა და განათლების აყვავება რესპუბლიკაში 50 წლის მანძილზე.
17. საბჭოთა საქართველოს ლიტერატურა და ხელოვნება.
18. რესპუბლიკის მშრომელთა კეთილდღეობის გაუმჯობესებისათვის ზრუნვა საქართველოს კომპარტიის მოღვაწეობის უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა.
19. საქართველოს მუშათა კლასისა და კოლმეურნე გლეხობის კულტურული და პროფესიულ-ტექნიკური დონის ამაღლება.
20. საქართველოს კომუნისტური პარტიის სახელოვანი რევოლუციური და ინტერნაციონალური ტრადიციები.
21. საბჭოთა საქართველო პატივს სცემს პარტიისა და ხალხის საუკეთესო შვილთა ხსოვნას, რომლებმაც თავი დადეს საქართველოში ოქტომბრის იდეების გამარჯვებისათვის ბრძოლაში.
22. საბჭოთა საქართველო საბჭოთა კავშირის დიდ სამამულო ომში.
23. მშრომელთა დეპუტატების საბჭოები ხალხის ძალაუფლების ნამდვილი ორგანოები არიან.
24. კომუნისტური პარტიის მოღვაწეობა დემოკრატიის განვითარებისათვის ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის გაშლილი მშენებლობის პერიოდში.
25. საქართველოს პროფკავშირები 50 წლის მანძილზე.
26. საქართველოს კომკავშირი პარტიის მებრძოლი თანაშემწეა კომუნისტურ მშენებლობაში.
27. საქართველოს ქალები საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის აქტიური მებრძოლნი და კომუნიზმის მოწინავე მშენებელნი არიან.
28. საბჭოთა საქართველო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ეროვნული პოლიტიკის განსახიერებაა.
29. საბჭოთა ხალხების მეგობრობა და ძმობა სახოგადოებრივი პროგრესის დაჩქარების მძლავრი ძალაა.
30. ვ. ი. ლენინი ამიერკავკასიის ხალხთა მეგობრობისა და მისი ინტერნაციონალური მნიშვნელობის შესახებ.
31. საქართველოს კომუნისტური პარტიის მოღვაწეობა მშრომელთა ინტერნაციონალური აღზრდისათვის.
32. საქართველოს ეკონომიური, მეცნიერული და კულტურული ურთიერთობა საზღვარგარეთის ქვეყნებთან.
33. ქართველი ინტელიგენცია და მისი როლი ახალი ცხოვრების მშენებლობაში.
34. სამეურნეო და კულტურულ მშენებლობაში კომუნისტთა ავანგარდული როლისა და პასუხისმგებლობის ამაღლება.
35. სკკპ XXIII ყრილობა საბჭოთა კავშირის ხალხთა ძმური თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების შემდგომი განმტკიცების შესახებ.
36. ეკონომიური რეფორმა და საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის განვითარების პერსპექტივები.
37. თანამედროვე მეცნიერულ-ტექნიკური რევოლუცია და კომუნიზმი.
38. შრომის ნაყოფიერების გადიდება სახალხო-სამეურნეო გეგმების წარმატებით შესრულების საფუძველია.
39. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1965 წლის დეკემბრის პლენუმი დიდმნიშვნელოვანი ეტაპია საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტურობის ამაღლებისათვის ბრძოლაში.
40. საქართველოს კომუნისტური პარტია სოფლის მეურნეობის დარგში პარტიის მორიგი ამოცანების შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1970 წლის ივლისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესრულებისათვის საყოველთაო-სახალხო ბრძოლის სათავეში.
41. საქართველოს კომუნისტები სკკპ XXIV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის რესპუბლიკის მშრომელთა ბრძოლის ავანგარდში.
42. მრავალი ეკონომიური და პოლიტიკური შედეგები პარტიის მუშაობისა სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების შესახებ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXIII ყრილობის და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების გადაწყვეტილებათა შესრულებისათვის.
43. სოფლის მეურნეობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და მისი განვითარების პერსპექტივები.
44. დისციპლინის განმტკიცება, საქმისადმი სახელმწიფოებრივი დამოკიდებულების განვითარება მეურნეობის სოციალისტური გაძღოლის აუცილებელი მოთხოვნებია.
45. საბჭოთა საქართველოს 50 წელი.
46. საქართველოს ისტორიის საბჭოთა პერიოდის ბურჟუაზიული ფალსიფიკაციის კრიტიკა.
47. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის გაძლიერება თანამედროვე ეტაპზე.
48. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის ბრძოლა იმპერიალიზმის აგრესიული პოლიტიკის წინააღმდეგ, მშვიდობისათვის, დემოკრატიისა და სოციალური პროგრესისათვის.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილება.

კაირო

ხალხი ხმას აძლევს

კაირო. 16 ოქტომბერი. (საკდესი). „არაბთა გაერთიანებული რესპუბლიკის მოქალაქეთა 90,04 პროცენტმა, რომლებიც გუშინ მონაწილეობდნენ საერთო სახალხო რეფერენდუმში, ხმა მისცეს რესპუბლიკის პრეზიდენტის პოსტზე გამალ აბდელ ნასერის თანამებრძოლის —ანვარ სადათის არჩევას.“ — განაცხადა შინაგან საქმეთა მინისტრმა შაარაუი გომაამ პრეს-კონფერენციაზე.

შაარაუი გომაამ გამოაცხადა შემდეგი მონაცემები კენჭისყრის შედეგების მიხედვით: სულ რეგისტრირებული იყო 8.420.768 ამომრჩეველი, რეფერენდუმში მონაწილეობა მიიღო —7.157.653 კაცმა, ნამდვილად ცნეს 7.143.839 ბიულეტენი, ანვარ სადათის კანდიდატურას ხმა მისცა 6.432.597 ამომრჩეველმა.

შაარაუი გომაამ ხაზი გაუსვა, რომ 15 ოქტომბერი ქვეყნის ცხოვრებაში ღირსშესანიშნაი ისტორიული თარიღი გახდა. ამ დღეს ეგვიპტელმა ხალხმა მტკიცედ დაუჭირა მხარი გამალ აბდელ ნასერის პოლიტიკური კურსის განგრძობას.

პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკა. პოლონეთის მოსახლეობის თითქმის ნახევარი ჯერ ოცდახუთი წლისაც არ არის. რესპუბლიკა ყველაზე ახალგაზრდა ქვეყანაა ევროპაში. ახალგაზრდობის წინაშე გახსნილია ყველა გზა ცოდნის შესაძენად, მეცნიერების დასაუფლებლად...

სურათზე: ვარშავის უნივერსიტეტის სტუდენტები.

რეიკიავიკი

ისლანდიის პარლამენტში

რეიკიავიკი, 17 ოქტომბერი. (საკდესი). ისლანდიის პარლამენტში მთავრობის სატვირთამო განცხადება გააკეთა პრემიერ-მინისტრმა იოუხან ხასტეინმა, რომელმაც, კერძოდ, განაცხადა, რომ ისლანდიის მთავრობა მსარს უჭერს წინადადებას უშიშროების საკითხებზე სრულიად ევროპის თათბირის მოწვევის შესახებ.

ი. ჰასტეინმა გააანალიზა ისლანდიის ეკონომიური მდგომარეობა და დიდი შეფფოთება გამოთქვა იმასთან დაკავშირებით, რომ არ წყდება ინფლაციის პრობლემა.

ვაშინგტონი

ვის ებრძვის კანონი?

ვაშინგტონი. 16 ოქტომბერი. (საკდესი). „ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა რ. ნიქსონმა ხელი მოაწერა კანონს ორგანიზებული დანაშაულებისადმი კონტროლის შესახებ. ეს კანონი აფართოებს ფედერალური მთავრობის უფლებებს ორგანიზებული დანაშაულების წინააღმდეგ ბრძოლაში, ხელისუფალთა კონტროლს ასაფეთქებელი ნივთიერებებით ვაჭრობისადმი, აგრეთვე ითვალისწინებს სიკვდილით დასჯას ბომბების გამოყენებით ტეროროსტული აქტებისათვის.

ამერიკის პრესა აღნიშნავს, რომ თუმცა ამერიკის შეერთებული შტატების ისტორიაში დანაშაულობის წინააღმდეგ ბევრი სხვადასხვა კანონია მიღებული, მაგრამ ეს სხვადასხვა დანაშაულებრივი სინდიკატები კვლავ პარპაშობენ ამერიკის ცხოვრების ბევრ სფეროში.

ამავე დროს დემოკრატიული ორგანიზაციების წარმომადგენლები აღნიშნავენ, რომ ახლახან ხელმოწერილი კანონის ცალკეული დებულებანი მიმართულია მათ წინააღმდეგ, და შეიძლება გამოიყენონ სამოქალაქო თავისუფლებათა ხელისუფლებმა. კანონი, კერძოდ, უფლებას აძლევს გამომძიების ფედერალური ბიროს აგენტებს მოაწყონ ჩხრეკა სტუდენტთა ქალაქებში. სტუდენტთა ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ მათ კანონს ეს დებულებანი მიაჩნიათ დემოკრატიული და მოქალაქეობრივი უფლებების ხელყოფად.

ოსლო

დეგრეს ვიზიტი ნორვეგიაში

ოსლო, 16 ოქტომბერი. (საკდესი). საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა მ. დებრემ დღეს დაამთავრა ვიზიტი ნორვეგიაში და სამშობლოში გაფრინდა. გამგზავრების წინ მ. დებრემ გამართა პრეს-კონფერენცია, რომელზეც ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მისი ქვეყანა იღწვის ევროპაში პოლიტიკური და ეკონომიური თანამშრომლობის გაფართოებისათვის. მან აღნიშნა, რომ საფრანგეთი მხარს უჭერს ევროპის თათბირის მოწვევას უშიშროების პრობლემებზე და განზრახული აქვს აქტიურად მონაწილეობდეს ასეთი თათბირის მომზადებაში.

უპასუხა რა შეკითხვაზე ეგრეთწოდებული „საბჭოთა მუქარის“ შესახებ ზღვაზე, რომლის გამო ბოლო დროს გაძლიერებით გაჰყვირის ნატოს პროპაგანდა, დებრემ აღნიშნა, რომ მისი აზრით, საბჭოთა ფლოტის მოქმედება ჩრდილოეთ ატლანტიკასა და ხმელთაშუა ზღვაში რაიმე საფრთხეს არ წარმოადგენს. საბჭოთა სამხედრო-საზღვაო ფლოტის განვითარება, ხაზგასმით აღნიშნა მინისტრმა, თავისთავად არ არის დაძაბულობის ფაქტორი.

17 ოქტომბერი — ფაქტები

ტაქტიკა მომავალი არჩევნებისათვის

● პარიზი. 17 ოქტომბერი. (საკდესი). პარიზში გაიმართა საფრანგეთის კომუნისტური პარტიისა და გაერთიანებული სოციალისტური პარტიის დელეგაციათა შეხვედრა. შეხვედრის შემდეგ გამოქვეყნდა ერთობლივი კომუნიკე, რომელშიც აღნიშნულია, რომ „ორივე პარტიამ გადაწყვიტა შექმნას სამი სამუშაო ჯგუფი მათ შორის პოლიტიკური შეთანხმების საფუძვლების მოსამზადებლად“.

ოქმის რატიფიკაცია

● ჰელსინკი. 17 ოქტომბერი. (საკდესი). დღეს ფინეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ურჰო კეკონენმა დაამტკიცა 20 ივლისს მოსკოვში ხელმოწერილი შეთანხმება ფინეთის რესპუბლიკასა და საბჭოთა კავშირს შორის მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების 1948 წლის ხელშეკრულების მოქმედების ვადის განგრძობის შესახებ.

მოწყალება აგრესორს

● ვაშინგტონი. 17 ოქტომბერი. (საკდესი). რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკმა გამოაცხადა, რომ ისრაელს სესხად აძლევს 20 მილიონ დოლარს.

ურუგვაის მთავრობა გადადგა

● ნიუ-იორკი. 16 ოქტომბერი. (საკდესი). გუშინ ურუგვაის მთავრობის მთელმა შემადგენლობამ პრეზიდენტ ხორხე კეჩეკო არეკოს გადასცა განცხადება გადადგომის შესახებ. კაბინეტმა ეს გადაწყვეტილება მიიღო იმ სერიოზულ უთანხმოებათა გამო, რომლებიც მასა და პარლამენტს შორის წარმოიშვა მომავალი წლის საბიუჯეტო ბიუჯეტის პროექტის გამო, იუწყება ასოშიეიტედ პრესს საგენტოს მონტევიდეოელი კორესპონდენტი.

17 ოქტომბერი — ფაქტები

მშრომელთა ერთიანობისა და საარსებო ინტერესებისათვის

14 ოქტომბერს მოსკოვში მუშაობას განაგრძობდა პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური საბჭოს XX სესია.

დილის სხდომაზე გამოვიდა ნიგერიის პროფკავშირთა კონგრესის თავმჯდომარე ვ. გუდლაკი. შემდეგ სიტყვა მიეცა საკავშირო პროფსაბჭოს თავმჯდომარეს ა. ნ. შელეპინს.

პროფკავშირთა VII მსოფლიო კონგრესის შემდეგ ფედერაციის საქმიანობა მიმდინარეობდა, ერთი მხრივ, სოციალიზმისა და პროგრესის ძალებსა და „მეორე მხრივ, იმპერიალიზმისა და რეაქციის ძალებს შორის მწვავე ბრძოლის პირობებში, თქვა ა. ნ. შელეპინმა, ამ ბრძოლის დროს ძალთა თანაფარდობა სულ უფრო და უფრო იცვლება მსოფლიო რევოლუციური მოძრაობის სასარგებლოდ. ახლა საერთაშორისო მუშათა კლასის წინაშე ისახება რეალური და სელსაყრელი წანამძღვრები იმისათვის, რომ შეასრულოს თავისი დიდი ისტორიული მისია — შექმნას და სადავეში ჩაუდგეს მსოფლიო ანტიიმპერიალისტურ არმიას, შეაკავშიროს მის რიგებში მუშათა კლასი, მთელი სხვა რევოლუციური და დემოკრატიული ძალები და ბოლო მოუღოს იმპერიალიზმის დანაშაულებრივ მოქმედებას.

15 ოქტომბერს გრძელდებოდა დისკუსია პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური მდივნის პიერ ჟანსუნის მოხსენების გამო „პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის ამოცანები მშრომელთა მოთხოვნებისა და მისწრაფებების დაკმაყოფილებისათვის ბრძოლაში უნიტარული პროფკავშირული ურთიერთობის გაფართოებისა და განმტკიცების დარგში“.

დილის სხდომაზე გამოვიდნენ ბრაზილიის პროფკავშირული მოძრაობის ხელმძღვანელი არმანდო ზილერი, სუდანის მუშათა პროფკავშირების ფედერაციის გენერალური მდივანი შაფი მაჰმუდ ელ-შეიხი, მადაგასკარის მშრომელთა პროფკავშირების ფედერაციის ვიცე-თავმჯდომარე რემი რაკოტობე, სრულიად იტალიის შრომის კონფედერაციის გენერალური მდივანი ლუჩანო ლამა, სრულიად ინდოეთის პროფკავშირთა კონგრესის

პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური საბჭოს XX სესია

გენერალური მდივანი შ. ა. დანგე, სამხრეთ იემენის შრომელთა საყოველთაო ფედერაციის თავმჯდომარე ამინ აბდულკადარი და სხვები.

მოსკოვში მიმდინარე პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური საბჭოს მე-20 სესიაზე მიიღეს გენერალური საბჭოს დოკუმენტები და რეზოლუციები.

პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური საბჭოს მოწოდებაში „საერთაშორისო პროფკავშირული მოძრაობის ერთიანობისათვის“ ყველა ქვეყნისა და ყოველი ორიენტაციის მშრომელისადმი, პროფკავშირული ორგანიზაციისადმი ხაზგასმულია, რომ გასული ოცი წლის მანძილზე კაპიტალიზმი დამარცხდა მთელ რიგ ქვეყნებში, შეიქმნა მსოფლიო სოციალისტური სისტემა, გადიდდა მუშათა კლასის რიცხვი, მოსახლეობის ახალი ფენები ჩაებნენ წარმოებაში, პროფკავშირული მოძრაობა გაძლიერდა.

„ჩვენ მიგვაჩნია, — აღნიშნულია მოწოდებაში, — რომ მთელი მსოფლიოს პროფკავშირული ორგანიზაციები უნდა შემოუსხდნენ საერთო მაგიდას, დაიწყონ დისკუსია და შეეცადონ დაუახლოონ ერთმანეთს თვალსაზრისი.

მმოსკოვი საუკუნის წინათ შეიქმნა პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაცია. ამ მოვლენას წინ უძღოდა მოწინავე რევოლუციური ძალების ხანგრძლივი და შეუპოვარი ბრძოლა პროფკავშირებად ორგანიზებული მუშათა კლასის რიგების ერთიანობისათვის. პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის შექმნით ერთ ორგანიზაციად გაერთიანდნენ სხვადასხვა სოციალურ-ეკონომიური წყობილების ქვეყნების პროფკავშირები.

პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის შექმნის 25 წლისთავს მიეძღვნა საზეიმო სხდომა, რომელიც მოსკოვში 16 ოქტომბერს გაიმართა.

კავშირების სასლის სვეტებიან დარბაზში შეიკრიბნენ პროფკავშირული აქტივისტები, დედაქალაქის საწარმოთა წარმოების მოწინავენი, გმირი ქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები. მათთან ერთად არიან პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური საბჭოს მოსკოვში დამთავრებული XX სესიის მონაწილენი — 50-ზე მეტი ქვეყნის პროფცენტრების წარმომადგენლები.

პრეზიდიუმში არიან სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, საკავშირო პროფსაბჭოს თავმჯდომარე ა. ნ. შელეპინი, პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის თავმჯდომარე ენრიკე პასტორინი, პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური მდივანი პიერ ჟანსუნი, პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის ბიუროს წევრები, სხვადასხვა ქვეყნის პროფკავშირთა წარმომადგენლები.

სხდომა შესავალი სიტყვით გაჩსნა პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის თავმჯდომარემ ენრიკე პასტორინომ. მან მაღალი შეფასება მისცა პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური საბჭოს XX სესიის მუშაობას.

შემდეგ სიტყვა მიეცა ა. ნ. შელეპინს. მან წაიკითხა პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის გენერალური საბჭოსადმი ამს. ლ. ი. ბრეჟნევის მისალმება, რომელსაც შეკრებილნი მქუხარე ტაშით შეხვდნენ.

გამოსატა რა ყველა დამსწრის აზრი, პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის თავმჯდომარემ ენრიკე პასტორინომ სხდომის მონაწილეთა სახელით მადლობა გადაუხადა ამს. ლ. ი. ბრეჟნევს გულითადი მისალმებისათვის.

გთხოვთ აგრეთვე, თქვა მან, ჩვენი სალამი და კეთილი სურვილები გადასცეთ საბჭოთა კავშირის მშრომელებს. (საკდესი).

ასორტიმენტიც, ხარისხიც...

მ ოსახლეობას მივაწოდოთ რაც შეიძლება მეტი და მაღალხარისხოვანი ნაწარმი. როგორც ყოველთვის წელსაც ამ დევიზით შრომობენ საქართველოს კვების მრეწველობის მუშაკები. მათ კარგად იციან, რომ თანამედროვე ეტაპზე, როცა თანმიმდევრულად ხორციელდება მშრომელთა მატერიალური და კულტურული დონის ამაღლების ვრცელი პროგრამა, კვების პროდუქტების ხარისხის გაუმჯობესებისა და ასორტიმენტის გაფართოების საქმეს დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. ამიტომ მარტო გმოშვებული პროდუქციის მოცულობის გადიდებისათვის ზრუნვა დღეს საკმარისი აღარ არის.

საქართველოს კვების მრეწველობის სამინისტრო და მისი დარგობრივი ორგანიზაციები სისტემატურად მუშაობენ საწარმოთა სრულყოფის, წარმოების კულტურისა და შრომის პირობების გაუმჯობესებისათვის. განხორციელებულია მთელი რიგი მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი, რომელთა მეოხებითაც შესაძლებელი გახდა პროდუქციის ხარისხის ამაღლება, ასორტიმენტის გამდიდრება. საწარმოებში დაიდგა ახალი მანქანები, მექანიზებული გახდა ტექნოლოგიური პროცესები.

კიდევ უფრო გაძლიერდა ჩვენი ჩაის მრეწველობა, გაუმჯობესდა პროდუქციის ხარისხი. შემუშავდა შაი და მწვანე ჩაის წარმოების პარალელურ-კომბინირებული გადამუშავების ახალი მეთოდი, შეიქმნა ჩაის ნახევარფაბრიკატების დამზარისხებელი მანქანა „კომბაინი", რომელმაც მნიშვნელოვნად შეამცირა ხელით შრომა. ქართული ჩაი თანდათან სახელს იხვეჭს.

მაგრამ ჩაის მრეწველობის მუშაკები ერთი წუთითაც არ კმაყოფილდებიან მიღწეულით. თანდათანობით ჩაის ფაბრიკებს საწარმოო ბაზა. მომავალი წლიდან უკვე დაიწყება მთლიანად მექანიზებული ჩაის ფაბრიკების მშენებლობა. ამ საწარმოებში განხორციელდება საწარმოო პროცესების სრული მექანიზაცია და ავტომატიზაცია, რაც მკვეთრად გაზრდის შრომის ნაყოფიერებას, შეამცირებს პროდუქციის თვითღირებულებას, გაუმჯობესებს ხარისხს.

წელს ჩაის დიდი მოსავალი იყო. ჩვენმა სახელოვანმა მეჩაიეებმა ეიმშარიტი შრომითი გმირობის მაგალითი გვიჩვენეს. მაგრამ მათ არც მრეწველობის მუშაკები ჩამორჩნენ. ჩაის ფაბრიკებმა შეუფერხებლად უზრუნველყვეს ამ უხვი მოსავლის მიღება და გადამუშავება.

ბევრი სიახლე დაინერგა საქართველოს ღვინის მრეწველობაშიც. განსაკუთრებული პროგრესი განიცადა ბირველადმა მეღვინეობამ. ქარხნებში მასობრივად დაინერგა ყურძნის უტაროდ გადაზიდვისა და შექრიანობის განსაზღვრის ავტომატიზაცია. უკვე მთლიანად მექანიზებულია გადამუშავებელი მანქანებისათვის ყურძნის მიწოდების რთული პროცესი, აშენდა ან რეკონსტრუირებულია ყველა ქარხნის მიმღები განყოფილებები; მთლიანად შეიცვალა ღვინის ტრანსპორტირების ძველი წესი.

საწარმოო პროცესების მექანიზაცია ფართოდ ინერგება მეორადი ღვინის ჩამმსხმელ ქარხნებში. ახლა ღვინის ჩამოსხმა, ბოთლების მიწოდება, რეცხვა, დახარისხება, ეთიკეტების მაკვრა, ყუთებში ჩაწყობა და სხვა ოპერაციები მანქანების საშუალებით მიმდინარეობს. ღვინის ქარხნებში საწარმოო პროცესების მექანიზაციის მეოხებით შესაძლებელი გახდა მოკლე ვადაში გადამუშავდეს მოსავალი — 350-370 ათასი ტონა ყურძენი.

მექანიზაციამ შეაბიჯა პურის მრეწველობაშიც. აქ დიდი გავრცელება ჰპოვა თხევად ნახევარფაბრიკატებზე ცომის მომზადების ახალმა ტექნოლოგიამ, რითაც გამოთავისუფლდა საწარმოო ფართობის მნიშვნელოვანი ნაწილი, შემსუბუქდა მძიმე შრომა. ქართულ პურზე დიდი მოთხოვნილებაა, მაგრამ აქამდე მისი დიდი რაოდენობით გამოშვებას ზღუდავდა ცხობის პროცესის კუსტარული ხასიათი, მაღალკვალიფიციური კადრების ნაკლებობა. ეს საკითხი დადებითად გადაიჭრა. შეიქმნა ქართული პურის საცხობი სრულიად ახალი, ორიგინალური კონსტრუქციის კონვეიერული ღუმელი, რომლის ავტორია ინჟინერი რ. გამსახურდია. ამ ღუმელების დანერგვით მინიმუმამდე მცირდება ფიზიკური შრომა. მოკლე ხანში შეიქმნა ქართული პურის საცხობი 19 დამოუკიდებელი მექანიზებული საამქრო, რომლებიც დღეღამეში 105 ტონა ქართულ პურს უშვებენ. განიხრახულია უახლოეს ხანში კიდევ 13 ასეთი საწარმო აშენდეს და გადაეცეს საექსპლოატაციოდ.

დიდი სამუშაოები განხორციელდა ბერეთვე თამბაქოს მრეწველობაში. ძველი მანქანები შეცვლილია ახლით, შექმნილია მექანიზებული ხაზები, ამ ღონისძიებებმა გაუმჯობესა პროდუქციის ხარისხი, შეამცირა ნედლეულის დანაკარგები. ახალი საწარმოო სიმძლავრეები შეემატა საქართველოს ბილის წყლებს, ცხიმებისა და ეთერზეთების მრეწველობასაც. ყველა ღონისძიების ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანდა. მოვიყვანთ მხოლოდ რამდენიმე მაგალითს: უკანასკნელ ხანს კვების მრეწველობას შეემატა 8 ჩაის ფაბრიკა, 7 ღვინის ქარხანა, ქუთაისის საკონდიტრო ფაბრიკა, ბორჯომის პურის ქარხანა, მინერალური წყლის ჩამოსახსმელი მეორე საწარმო: 32 მილიონი ბოთლით გადიდდა ავჭალის შუშის ქარხნის წარმადობა; კვების მრეწველობაში ათვისებულია 100-ზე მეტი დასახელების ახალი ნაწარმი: ჩაის პროდუქცია ლამაზად გაფორმებულ მილქიორისა და თუნუქის კოლოფებში, კობალტის ქილებში, ღვინოები „ბახტრიონი", „ცოცქა", „ყვარელი", „თელავი", „გურული შუშხენა", სამარკო კონიაკები „ვარძია", „გრემი", „აღზანური". ლესანშნავია, რომ ღვინოებს „წინანდალს", „მუკუზანს" და კონიაკებს „თბილისს", „ენინელს" ხარისხის ნიშანი მიენიჭათ. ისინი დამსახურებულად ამოუდგენენ მხარში მსოფლიოს საუკეთესო ღვინოებსა და კონიაკებს.

ჩვენი საწარმოების მიერ გამოშვებული ღვინოები, კონიაკები, ჩაი, ბორჯომის მინერალური წყალი დიდი მოწონებით სარგებლობს საგარეო ბაზარზე. თუ 1967 წელს საექსპორტოდ იგზავნებოდა 32 მილიონ 900 ათასი მანეთის პროდუქცია, გასულ წელს ამ ციფრმა 51 მილიონ მანეთს გადააჭარბა. 1970 წელს ჩვენი საწარმოები მთლიანად გამოუშვებენ 1 მილიარდ 300 მილიონი მანეთის პროდუქციას. 1965 წელს ეს მაჩვენებელი მხოლოდ 873 მილიონ მანეთს უდრიდა. ამ დიდ წარმატებას ხელი შეუწყო ახალ ეკონომიურ რეფორმაზე გადასვლამ. ამჟამად სამინისტროს სისტემაში შემავალი 243 საწარმოდან 232 ანლებულად მუშაობს. ისინი იძლევიან საერთო მოგების 99,4 პროცენტს.

როგორც ყოველთვის, სოციალისტურ შეჯიბრებაში წელსაც თავი ისახელეს ჩვენმა სამრეწველო საწარმოებმა. ისინი ახალ-ახალ წარმატებებს აღწევენ სკკპ XXIV ყრილობის, სიბჭოთა საქართველოსა და საქართველოს კომპარტიის 50 წლისთავის შესახვედრად გაშლილ ლაშქრობაში. ცხრა თვეში სამინისტროს საწარმოებმა გეგმის გადამეტებით მოახდინეს 48 მილიონ 400 ათასი მანეთის პროდუქციის რეალიზაცია, რაც გასული წლის ამავე პერიოდში მიღწეულ მაჩვენებელს 10 პროცენტით აღემატება; ჭიქის ღირსი არიან თბილისის ჩაის საწონი, თამბაქოს ფაბრიკის, საკონდიტრო ფაბრიკების „მზიურისა" და „საამოს", კონიაკის ქარხნის, № 1 და № 3 ღვინის, ხილის წყლების ქარხნების. სოხუმის, თამბაქოს, რუსთავის პურის კომბინატების, ბორჯომის, ავჭალის შუშის ქარხნების, გურიანთის ჩაის ფაბრიკის, ზუგდიდის ხილის წყლებისა და ლუდის ქარხნის და სხვათა კოლექტივები.

წარმატებები გვაქვს, მაგრამ ჩვენს მუშაობაში არის ისეთი ჩრდილოვანი მხარეებიც, რომელთა გამოსწორება კოლექტივებმა მოკლე ხანში უნდა შეძლონ. პირველ რიგში უნდა ვთქვათ პროდუქციის ხარისხზე. სამწუხაროდ, უხარისხო პროდუქცია ჯერ კიდევ მიდის მომხმარებლამდე, რომელიც სამართლიან უკმაყოფილებას გამოთქვამს, ჩვენი მრეწველობა მოსახლეობას ვერ აკმაყოფილებს დაფასოებული პროდუქციით, დაბალია ამ პროდუქციის გაფორმების დონე, თუმცა საწარმოთა კოლექტივები ყველა ღონეს ხმარობენ, რომ ეს ნაკლი აღმოიფხვრას. სათანადო ყურადღება არ ექცევა ნაწარმზე მოსახლეობის მოთხოვნილების შესწავლის საქმეს. ამ საკითხს კარგად რომ ვსწავლობდეთ, ალბათ დიდ ეკონომიას გავწევდით და მომხმარებლის მოთხოვნილებასაც უკეთ დაგაკმაყოფილებდით.

სამინისტრო ცდილობს გაადვილოს პროდუქციის რეკლამის სამსახური. ამისათვის იქმნება სპეციალური მაღაზიები. მაგალითად, თბილისში ორსეზობს საფირმო მაღაზია „ვარაზი", რომელიც მხოლოდ ახალი სახის პურ-ფუნთუშეულით ვაჭრობს, მაღაზიას მომხმარებელი ეტანება. ასევე შეიძლება ითქვას მაღაზია „საქაშნიკეზეც", რომელიც დედაქალაქში პოპულარულ საკონფეტო დაწესებულებად იქცა.

უკანასკნელ წლებში მკვეთრად გაფართოვდა რესპუბლიკის ხორცისა და რძის მრეწველობა. პროდუქციის წარმოების მოცულობის გადიდებასთან ერთად საგრძნობლად გაუმჯობესდა მისი ხარისხი. გაფართოვდა ასორტიმენტი. მიმდინარე წლის 9 თვეში მომხმარებელმა გეგმის გადამეტებით მიიღო ათობრი ტონა ხორცი, ძეხვი, ხორცის ნახევარფაბრიკატები და რძის ნაწარმი.

ჩვენ აქ მხოლოდ ერთეული ფაქტები მოვიყვანეთ. შეგიქმნია კიდევ ბევრი გეეუქვა იმ დიდ ორსისძიებებზე, რომელთა განხორციელებასაც ტრეტრები. სამრეწველო საწარმოთა კოლექტივები უახლოეს ხანში ამბრებენ. მაგრამ ვფიქრობთ, ესეც საკმარისია.

საქართველოს კვების მრეწველობის მუშაკები როგორც ყოველთვის, დღესაც ერთგულად თავანან შრომითს ვახტანგ, ილოწვიან ომისათვის, რომ მეტი და მაღალხარისხოვანი ნაწარმი მიაწოდონ მომხმარებელს.

ვ. ვადაჭკორია.
საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის მინისტრი.

ოსტატები

იცნობდეთ წარმოების ნოვატორს

დავით კიკაბიძეს

დავითმა ორთქლმავალი, აღარ ისმის მისი ქშენა და საყვირის გუგუნი. მარად მწვანე სკვერში კვარცხლბეკზე დაუყენებიათ წარსულის რელიკვია, თბილისის ორთქლმავალ-ვაგონშემკეთებელი ქარხნის კოლექტივის ისტორიის მემატიანე.

ქარხანაში ახალმა ზარმა დაკრა, რომელმაც უსუფევი საწარმოს მთლიანი რეკონსტრუქცია გვამცნო. ნახევარი საწარმო ხარაზოებში ჩაჯდა, ძველი ინერვა, იბადება საამქროთა ახალი კორპუსები. მშენებლებსა და მემონტაჟეებს სასიქადულო შრომითი ფერხული გაუჩაღიბიათ.

თბილისის სტალინის სახელობის ელექტროვაგონშემკეთებელი ქარხანა, ამიერიდან ასე ეწოდება მას, სადაც 40 წელი გაატარა ოსტატმა დავით კიკაბიძემ. 40 წელი ერთ საამქროში...

ექვსი წლისა იყო დავითი, მამა რომ გარდაეცვალა. 15 წლისა უკვე თბილისის მაუდის ქარხანაში სამუშაოდ მივიდა და მქსოველის პროფესია აითვისა. ახალ საწარმოში მაშინ ტექნიკა ფეხს იკიდებდა, რთულ დანადგარებს გერმანელი სპეციალისტები ამონტაჟებდნენ. დავითს ძალიან აინტერესებდა მემონტაჟეთა შრომა, დღე არ გაიელიდა არ ენახა ელექტროშემფუთველთა მაღალი მხარბეჭილი ბრიალი, რომელსაც რობერტს ეძახდნენ.

ერთ დღეს რობერტმა დავითი ახლოს მიიხმო. მხარზე ხელი დაადო, მეფიერა და უთხრა: გეჯერა ბაინტერესებს. კარგი საქმეა, შეგასწავლი, გამოგადგებაო. მაშინ თბილისში თითზე ჩამოსათვლელი იყვნენ ელექტროშემფუთველები.

ელექტროენერგია სპეციალისტმა რობერტ შულიმა შეაფიანა და შეასწავლა დავითს ელექტროშემფუთველის პროფესია. ჯოლტის რკალმა მოხიბლა ბაბუკი, და აგერ ორმოცი წელია ამ საქმისათვის არ უღალატნია.

1930 წელს დავით კიკაბიძე ორთქლმავალ-ვაგონშემკეთებელ ქარხანაში მივიდა. აქ იყვნენ პირველი ქართველი ელექტროშემფუთველები — ნიკოლოზ ციდებულიძე, ვასო ბერიაშვილი, ვანო ქარსოვაშვილი, მიხეილ ბერიანიძე, აირშემფუთველი ზაქრო ნადირაძე. და სწორედ მათთან დავიკავიდა დავითი, ხელი გაიშალა, ისწავლა შემფუთველის ოსტატობა. დავითი ასაკ-ასაკ წარმატებებს აღწევდა. სოციალისტური შეჯიბრების წინა ხაზზე იდგა, სტახანოვური მოძრაობის წლებში მისმა რეკორდებმა საქვეყნო აღიარება ჰპოვეს.

ათი წელი, სახეზე ნიღაბაფარებული ელექტროდამჭერით ადუღებდა რთულ და პასუხსაგებ დეტალებს მოძრავი შემადგენლობისათვის. შემდეგ კი ოსტატი გახდა. მან გამოავლინა ყველაფერი ის, რაც წარმოების მოწინავეს ეკალება. ოსტატი ხომ წარმოების ინტენსიური ფიგურაა და მისი მოუსვენარი აზრი და დაუშრეტელი ენერგია ყოველი გამარჯვებისა და წინსვლის წყაროა. ადამიანებთან მუშაობა, მათი აღზრდა, პროფესიული ჩვევების გამომუშავება, ჩამორჩენილებისადმი დახმარება, ახლის ძიება, ეკონომია — აი დავითის ჩვევები.

— 1936 თუ 1937 წელი იყო, თბილისის ფაბრიკა ქარხნების უმრავლესობა ელექტროენერგიის ნაკლებობას განიცდიდა, — მიამბობს დავითი, — მეტი წილი საწარმოები მერე და მესამე ცვლებში მუშაობდნენ, რადგან თბილენერგო-სადგურის მანქანების მონტაჟი მიმდინარეობდა. სადგურს მაშინ სახელმოსაგებილი ინჟინრები ბორის ბუკია და არკადი კოტია მართავდნენ. მადალკვალიფიციური ელექტროშემფუთველები დასჭირდა. ქარხნის ხელმძღვანელობამ ემონტაჟეთა დასახმარებლად გამიმეგზავნა.

1941 წელი... ფაშისტთა ურდოებმა სამშობლოს საზღვრები გადმოლახეს. დიდი სამამული ომის მრისხანე ფოთები დადგა. ქარხნის კოლექტივი ომისათვის პროდუქციის დამზადებაზე გადავიდა. საწარმოს მთელ ელექტრიკს მტერნი გამარჯვების სურვილი ამოქმედებდა. ერთხელ საჭირო გახდა ერთ-ერთი პასუხსაგები დეტალის შეფუთება. ვინ შეერჩიათ. ვისთვის მიენდოთ ეს საქმე? ხელმძღვანელ მუშაკთა თათბირზე უმრავლესობის აზრი ერთი იყო — მისი ბაკეთება დავით კიკაბიძისათვის მიენდოთ.

ოსტატი იხმეს და დავალება გაანდეს. დავითმა ჯერ ორ დეტალზე საიდელი შედუღება ჩაატარა. ლაბორატორიულმა და სპეციალურმა კამოცდამ მაღალი შეფასება მისცა ნახელავს. დავითმა 12-კაციანი ბრიგადა შექმნა. ბრიგადა დღე და ღამეს ასწორებდა. ფრონტებისათვის აუცილებელი პროდუქცია შეუფერხებლად იგზავნებოდა...

1949 წლის გამოცდილი ელექტროშემფუთველები პაგონის სახელობის ინსტიტუტში სამწლიან საინსტრუქტორო კურსებზე მიავლინეს. კურსებიდან დაბრუნების შემდეგ ქარხანაში დავით კიკაბიძემ და მისმა მეგობრებმა დიდი მნიშვნელობის ახალი ავტომატები აითვისეს და დაამონტაჟეს. იყო ასეთი შემთხვევაც. ნოვოროსიისკის ღიმის ჯეგუანა შეკეთებული ორთქლმავალი. იგი პირველ რეისშეგი გამოვიდა მწყობრიდან. შედუღებული ცილინდრი გასკდა. ორთქლმავალ-ვაგონშემკეთებელმა ქარხანამ რეკლამაცია მიიღო. ნოვოროსიისკში დავითი მიაგზავნეს. ცილინდრი გულდასმით დაათვალიერა. ბზარი დიდი იყო. დავითმა სამუშაო ადგილი მოაწყო და საქმეს შეუდგა. მაშინ ორთქლმავლის ცილინდრის აღდგენას ყველგან აირშედუღებით აწარმოებდნენ, ცილინდრს სპეციალური აგურით ნაწილ ღუმელში ათავსებდნენ, ხის ნახშირით ახურებდნენ, სანამ არ გაგარვარდებოდა. მხოლოდ შემდეგ დუღილს აწარმოებდნენ. დავითს არც ხის ნახშირი მოუთხოვია, არც ღუმელი მოუწყვია. ელექტროდამჭერი ბიღო, ზედ სპილენძის ელექტროდი დაამაგრა, ნიღაბი აიფარა, სამუშაოს უნდა შესდგომოდა, რომ დეპოს უფროსი და მთავარი ინჟინერი თავს დაადგნენ და უარი უთხრეს სამუშაოს ასე დაწყებაზე. მათ ეჭვი ეპარებოდათ შედუღების ამ ახალი მეთოდის ეფექტურობაში. თბილისში ორჯერ აფრინეს დეპეშა. აქ მყოფი ამხანაგი გაიწვიეთ, სპეციალისტი გამოგზავნეთო. მაგრამ დ. კიკაბიძისა მშობლიურ საწარმოში სჯეროდათ, და ორჯერვე უპასუხეს, ჩვენი სპეციალისტი მანდ არის, მთელ პასუხისმგებლობას ჩვენ ვიკისრულობთო.

დავითმა სპილენძის ელექტროდით ციგად დაადუღა ციოლინდრის ბზარი. ორთქლმავალი აამუშავეს, მერე გადარბენას დაესწრო. შედეგი უნაკლური აღმოჩნდა. ასე ჩაეყარა საფუძველი ორთქლმავლის ციოლინდრის შედუღების ახალებურ ტექნოლოგიას, მაგრამ ჯანა მარტო ეს შეძლო ოსტატმა! ეკუთვნოდეს ინიციატორიც დავით კიკაბიძე იყო.

დიდი ხანი იყო, რაც დავითის სამუშაო კაბინეტი არ დამეთვალიერებინა. თვალსაჩინოებამ ყურადღება მიიპყრო. კაბინეტის ეკედლებზე პატარა სახელოსნო მოუწყვია, სადაც ახალბედა ელექტროშემფუთველს ვავიანი. ოკამის ღვინის ქარხნიდან ალმორნდა, კომკავშირელი გურამ მჩიარულაშვილი. სამ თვეში კარგად დაუფლებია ელექტრო და აირშედუღების საქმეს.

— ამჯერად საკამოდ ნიმუშზე მუშაობს, — განმიმარტა დავითმა.

დავით კიკაბიძე ნამდვილი ინტერნეტარ-მასწავლებელია. მასთან ბევრი ახალგაზრდა სწავლობს პროფესიას, მერე კი ყოველწლიურად გამოცდებს აბარებენ თავიანთ მასწავლებელს. დიდია ოსტატის ავტორიტეტი. საიდან არ ჩამოდიან მასთან — ფოთიდან თუ ბათუმიდან, სამტრედიიდან თუ სოხუმიდან, ლენინაკანიდან, ერევნიდან, კიროვაბადიდან თუ ბაქოდან. 1953 წლიდან დღემდე დავითმა 6.400 კაცი გამოსცადა, 150 კაცი სამ თვეში მოამზადა. თბილვაგონმშენის ცნობილი ელექტროშემფუთველები ფირუზ კენკებაშვილი და ვიქტორ ბარნაბიშვილი მასთან აღიზარდნენ. ამიერკავკასიის ლიანდაგის სამსახურის დისტანციის ელექტროშემფუთველი ეროზაგრა პენკოფსკია დავითთან სწავლობდა. ისიც სახელმოსაგებილი შემფუთველია. რომელი ერთი დავასახელოთ!

ადრიანად ჩაუვლის ხოლმე, დავით კიკაბიძე კვარცხლბეკზე მდგომ ორთქლმავალს ადასტურებს, მერე გადაიკითხავს მშობლიური საწარმოს ახალ სახელწოდებას და სამუშაო დღეს ისე შეუდგება. მისთვის და საწარმოსათვის მეორე სიკაბუკე ხომ ახლა იწყება.

ვ. კაჭკაჭიშვილი.

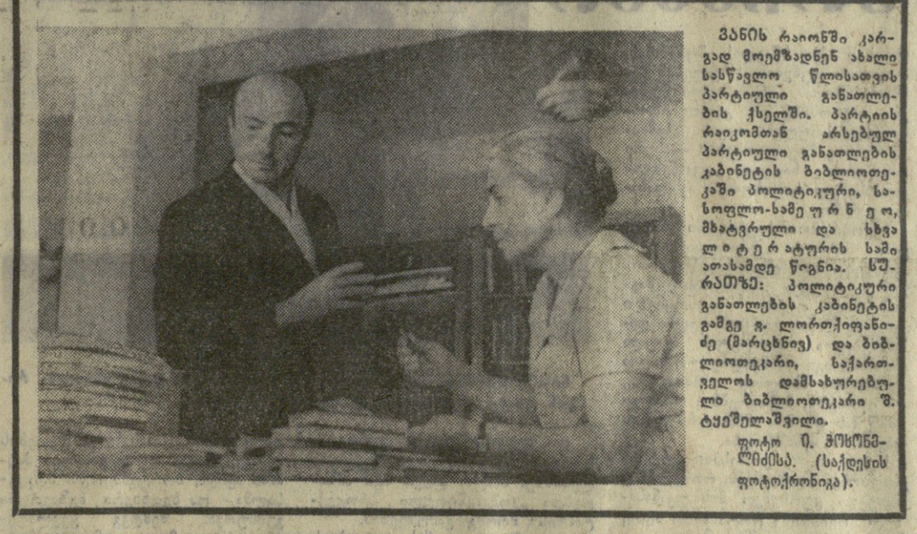

ვანის რაიონში კარგად მოემზადნენ ახალი სასწავლო წლისათვის პარტიული განათლების ჭალში. პარტიის რაიკომთან არსებულ პარტიული განათლების კაბინეტის ბიბლიოთეკაში პოლიტიკური, სასოფლო-სამეურნეო, მხატვრული და სხვა ლიტერატურის სამი ათასამდე წიგნია. სურათზე: პოლიტიკური განათლების კაბინეტის გამგე ვ. ლორთქიფანიძე (მარცხნივ) და ბიბლიოთეკარი, საქართველოს დამსახურებული ბიბლიოთეკარი შ. ტყეშელაშვილი.

ფოტო ი. ჰოსონმლიძისა. (საქმიანის ფოტოქრონიკა).

წიგნის თაროზე

მნიშვნელოვანი ნაშრომი

ეს წიგნი „მურყნის მერქანი და ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობაში მისი გამოყენების შესაძლებლობანი", რომლის ავტორია ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი შ. ჩხუბიანიშვილი, „საბჭოთა საქართველომ" გამოსცა.

ჩვენს სამამულო ლიტერატურაში ეს ერთადერთი ნაშრომია, რომელშიც დაწვრილებით და ყოველმხრივ განხილულია მურყნის (თხმელის) მერქნის თვისებანი, მისი ფართოდ გამოყენების მნიშვნელობა სახალხო მეურნეობაში.

წიგნის ავტორის შ. ჩხუბიანიშვილის რეკომენდაციითა და აქტიური მონაწილეობით მურყნის მერქანი ენგურის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატში წარმოებაში დაინერგა და როგორც საბალანსო ნედლეულს მას კომბინატში იყენებენ 1958 წლიდან.

ამ პერიოდის განმავლობაში ენგურის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატმა გამოიყენა 300 ათას კუბურ მეტრზე მეტი მურყნის ნედლეული ძირითადად შეშის ხარისხისა, რითაც გამოთავისუფლდა სათანადო რაოდენობა სოჭის მერქნისა, რომელიც ძვირფასია რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის საჭიროებისათვის.

ნედლეულის საერთო ბალანსში მურყნის მერქნის გამოყენების ხვედრითმა წონამ საშუალოდ 25-35 პროცენტი შეადგინა, ცალკეულ თვეებში კი 44 პროცენტს აღწევდა და მისი გამოყენების ხარჯზე კომბინატმა 3,5 მილიონ მანეთზე მეტი ფულადი სახსრები დაზოგა.

წარმოებაში მურყნის მერქნის დანერგვამ საბალანსო ხე-ტყის დამზადების სამუშაოებიც მნიშვნელოვნად გააადვილა. ერთი კუბური მეტრი მურყნის მასალის დამზადებაზე იზოგება 0,26 კაცდღე სოჭის დამზადებაზე საჭირო სამუშაოებთან შედარებით, მთლიანად კი დახარჯულ 300 ათას კუბურ მეტრ მურყნის ბალანსებზე შრომითი დანახარჯების მოცულობამ 78 ათასამდე კაცდღე შეადგინა.

წიგნმა „მურყნის მერქანი და ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობაში მისი გამოყენების შესაძლებლობანი" მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა, პირველად ჩვენი ქვეყნისა და საზღვარგარეთის ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობის პრაქტიკაში, მურყნის მერქნის, როგორც საბალანსო ნედლეულის წარმოებაში დანერგვის საქმეში. გარდა ამ დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობისა, წიგნი ყურადღებისა და მაღალი შეფასების ღირსია, როგორც მეცნიერული ნაშრომი, რომელშიც მოყვანილია მეცნიერებისათვის საინტერესო მონაცემები მურყნის მერქნის აღნაგობის შესახებ, მისი ფიზიკური, ქიმიური და მექანიკური თვისებების დამოკიდებულებაზე ნიადაგის, ჰავის პირობებისაგან, იმ ადგილებისაგან, სადაც იგი ხარობს, და მთელი რიგი სხვა ფაქტორებისაგან, მერქნის აღნაგობას, თვისებებსა და მისი ზრდის პირობებს შორის ურთიერთდამოკიდებულების გარკვეული კანონზომიერება.

ჯ. თარგამაძე,
ეკონომიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი,
შ. ჯანჯღავა,
ენგურის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატის მთავარი ინჟინერის მოადგილე ტექნოლოგიურ ნაწილში.

ქარგი წიგნი ერთი შენიშვნით

ბამომცემლობა „მეცნიერებამ" ფართო მკითხველს მიაწოდა მკვლევარ მაქსიმე ბერძნიშვილის ნაშრომი „ქალაქ ფაზისის ისტორიისათვის". მართალია, ეს წიგნი ჯერ კიდევ 1940 წელს დაიწერა, მისი ავტორი ცოცხალი არ არის, მაგრამ შრომას თავისი ღირებულება არ დაუკარგავს და ახლაც დიდი ინტერესით იკითხება. ალბათ, ეს ჰქონდათ მხედველობაში გამომცემლობას და წიგნის რედაქტორს პროფესორ ოთ. ლორთქიფანიძეს, როცა საჭიროდ და სასარგებლოდ ცნეს ნაშრომის გამოშვება.

წიგნს ეტყობა, რომ მკვლევარმა მ. ბერძნიშვილმა ჯერ კიდევ მაშინ თავი მოუყარა საქართველოს შავი ზღვისპირეთის (კოლხეთის) ქალაქის ფაზისის (ფოთის) შესახებ ძველ ბერძენ-რომაელ მწერალთა სანტაგრესო ცნობებს, განიხილა და შეაფასა ეს ცნობები, მთელ რიგ საკითხებზე გამოთქვა საკუთარ მოსაზრებები.

მ. ბერძნიშვილი საფუძვლიანად ასაბუთებს, რომ მდინარე ფაზისის (რიონის) შესართავთან ანტიკურ ხანაში (ძვ. წ. არაუგვიანეს VI საუკუნის პირველი ნახევრისა) ბერძენმა კოლონისტებმა დააარსეს ახალშენის მეორე სახელობა-ემპორიონი ანუ საგაჭრო ფაქტორია, რომლის ძირითადი დანიშნულება იყო საალმიცემო ურთიერთობის განვითარება ორ ქვეყანას შორის.

ძველი დროის ზოგიერთი მწერლის ტენდენციურ გადმოცემებზე დაყრდნობით და აგრეთვე იმ ფაქტიდან, რომ ემპორიონის დაარსებას ფაზისში ბერძნული სამოსახლოებს გაჩენა მოჰყვა, მკვლევარმა არასწორი დასკვნა გააკეთა: „ქალაქი ფაზისი დაარსებული და დასახლებული ყოფილა მილეტელების მიერ".

ავტორი არ კმაყოფილდება იმითაც, რომ ანტიკური დროის ფაზისზე გაავრცელოს ბერძნული ელემენტის დომინანტობა და გვარწმუნებს — „ფაზისი როგორც ბერძნული ქალაქი განაგრძობდა თავის არსებობას მომდევნო, ბიზანტიურ ხანაშიც". კიდევ მეტი, შ. ბერძნიშვილის დაკვირვებით მხოლოდ აგათიას დროს (ახ. წ. VI საუკ.) გამოვლინდა „უეჭველ ფაქტად" ფაზისის „ეროვნული სახე" და ამის შემდეგ მოიქცა ეგი ქართული სახელმწიფოებრივის ფარგლებში.

ასეთი თვალსაზრისის გაზიარება, რა თქმა უნდა, შეუძლებელია, რადგან იგი არ შეფერება სინამდვილეს.

წერილობითი საბუთები და არქეოლოგიური აღმოჩენები იმას გვიმტკიცებენ, **რომ ფაზისი კოლხეთის ზღვისპირის ერთ-ერთი ყოველზე უძველესი ქალაქია, აღმოცენებული ადგილობრივ, ქართული ნიადაგზე.** როგორც სიმ. ყაუხჩიშვილი აღნიშნავს „ბერძნები რომ მოვიდნენ ფაზისში საგაჭრო მიზნით ვინმე თემისტაგორას მეთაურობით, აქ უკვე არსებობდა ქალაქი".

ელინური ელემენტი იმ ხანებშიც **არ ყოფილა ფაზისში წამყვანი,** როცა ბერძნების საგაჭრო ფაქტორიის დაარსებასა და მისი ფუნქციების შესრულებას იქ მათი სამოსახლოების გაჩენა მოჰყვა. ისტორიულად დადგენილია, რომ კოლხეთის ძლიერი და დაწინაურებული სამეფოს პირობებში ეს სამოსახლოები ვერ განვითარდნენ ბერძნული პოლისებად.

ცხადია, ეს შენიშვნა ჩრდილს არ აყენებს წიგნის საერთო მეცნიერულ ღირებულებას. იგი ქართული ისტორიოგრაფიის კარგი შენაძენია.

შ. კაჭკორია,
ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატი.

წერილი რედაქციას

ხალხური სიმღერა და მისი პრობლემები

ჩვენი წერილი შეეხება ქართული ხალხური მუსიკალური შემოქმედების დღევანდელ მდგომარეობას. სკოლებში ბავშვთა მუსიკალური აღზრდის საკითხს და იმ აუცილებელ ყურადღებას და მზრუნველობას, რასაც იგი ჩვენგან მოითხოვს.

მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის მანძილზე რომ ქართველმა ხალხმა სასიმღერო შემოქმედების უამრავი ნიმუში შექმნა, რომელსაც დასაბამიდან თვალსაჩინოვით უფრთხილდებოდა და თაობიდან თაობას ღირსსახსოვრად გადასცემდა, საყოველთაოდ ცნობილია. მაგრამ ისიც არის, რომ ჩვენი სულიერი კულტურის ამ უძვირფასესი საგანძურის მნიშვნელოვანი ნაწილი ამათა სიავემ შთანთქა და ამავეარად, მოგვისპო საშუალება ათასეული წლების სიღრმიდან მომდინარე ეროვნული მუსიკის სიდიადე მთელი სისავსით წარმოვიდგინოთ.

ამის მიუხედავად ქართული ხალხური სასიმღერო ხელოვნების დღემდე მოღწეული ნიმუშები ჩვენი წინაპრების მდიდარი მუსიკალური ტრადიციის თვითყოფობის, მათი გასაოცარი ნიჭიერების, მრავალი საუკუნის მანძილზე განვითარებული და დახვეწილი მხატვრული ემოციების, მდიდარი ფანტაზიისა და საშემსრულებლო მაღალი ოსტატობის დამმოწმებელია. რაც წარსულში ძნელებობას მსზეურპლად შეეწირა, იმას რაღა ეშველება, მაგრამ რაც ხალხის მეხსიერებამ ოდესღა შემოგვინახა, იმას მაინც ნუღარ დავკარგავთ. ჩვენი წმიდა მოვალეობაა მთელ ამ მრავალფეროვან მასალას, რომელიც ამჟამად ჩვენს ხელთ არის, აგრეთვე რაც ჯერ კიდევ ხალხის წყაროში მოიპოვება, ანდა ცალკეულ მუსიკალურ ოჯახებს შემორჩენილთ, დროზე მივხედოთ, ეუპატრონოთ, ნუღარ მივცემთ დავიწყებას, გადავარჩინოთ, სამზეოზე გამოვიტანოთ და შთამომავლობას დავუტოვოთ. ეს იქნება მათთვის იშვიათი საჩუქარი და ქართველი ერის წინაშე ჩვენი ვალის მოხდა.

ამ კეთილშობილურ საქმეში მხურვალე მონაწილეობა უნდა მიიღონ როგორც სათანადო სამუსიკო ორგანიზაციათა-დაწესებულებებმა, ისე ყველა ქართველმა მუსიკოსმა თუ არამუსიკოსმა.

მაგრამ ვინაიდან ხალხური შემოქმედების, კერძოდ. მუსიკალური ხელოვნების წარმომშობი, მისი ძირი და ფესვი სოფელია, აშკარაა — ამ მხრივ გადამწყვეტი როლი ადგილობრივ კულტმუშაკებს ეკისრებათ. მართლაც, როგორც ძველთ, ისე ამჟამადაც შენიშნულია, რომ მომღერალნი, დამკვრელნი თუ მოცეკვავენი უფრო მეტად იმ რაიონებში იჩენენ თავს, სადაც კულტურულ ცხოვრებას გატაცებით ემსახურებიან, სადაც კულტურის მუშაკები მოწოდების სიმაღლეზე დგანან, ზრუნავენ არა მარტო ეკონომიკურ საკითხებზე, ეროვნული ტრადიციის ჩამოყალიბებაზე, ახალგაზრდობის ესთეტიკურ აღზრდაზე, ბავშვების ფსიქიკაზე, მის შემდგომ მოქალაქეობრივ, საზოგადოებრივ და კულტურულ ცხოვრებაზე. ამას აგრეთვე სხვა მრავალი სიკეთე მოჰყვება. მაგრამ, სამწუხაროდ, როგორც ქალაქის, ისე, მითუმეტეს, სოფლის სკოლებში სიმღერის სწავლების საქმის სრულყოფას ბევრი რამ აკლია და პირველ რიგში — მაღალკვალიფიციური მუსიკოსები. ძველთან სიმღერის მასწავლებლობას არ თაკლობდნენ ჩვენი სახელოვანი კომპოზიტორები და მუსიკოსები — ზ. ფალიაშვილი, დ. არაყიშვილი, ვ. ბალანჩივაძე, ი. კარგარეთელი, გ. ნატრაძე, ნ. ხუციშვილი, ან. ბენაშვილი, კ. მაღრაძე, ნ. შარაბიძე, ზ.

15-20 ოქტომბერი
იტალიური კულტურის კვირეული საბჭოთა კავშირში
НЕДЕЛЯ ИТАЛЬЯНСКОЙ КУЛЬТУРЫ В СССР
SETTIMANA DELLA CULTURA ITALIANA NELL'URSS
1970

მეგობრულად ვიცხოვროთ

ამ დღეებში საქართველოს მშრომელები დიდი პატივისცემითა და მადლიერების გრძნობით ხვდებიან იტალიის წარმომადგენლებს— სსრ კავშირში იტალიის კულტურის კვირეულის მონაწილეებს.

იტალია, მისი ხელოვნება და კულტურა ქართველი ხალხისათვის მუდამ იყო მშვენიერების ეტალონი. დიდი იტალიური ლიტერატურის საუკეთესო ნიმუშების თარგმნა ჩვენში ჯერ კიდევ გასული საუკუნეში დაიწყო. საქართველოში აყვავდა ვერდის, პუჩინის, ლეონკავალოს ოპერები... ქართველები იტალიური კინოხელოვნების გულწრფელი შემფასებლები არიან და შემთხვევითი არ არის, რომ იტალიელ ოსტატთა ფილმებს დიდი წარმატებით უჩვენებენ რუსეთელიკის ეკრანებზე.

და არა მარტო ეს. იტალიისათვის მძიმე ჟამს ქართველი მეომრები სიცოცხლეს არ იშურებდნენ ფაშისტური უღლისაგან ამ ქვეყნის განთავისუფლებისათვის ბრძოლაში. ამ ბრძოლის ისტორიაში ოქროს ასოებით ჩაწერილია ფორე მოსულიშვილისა და კოტე ლეკვაას სახელები. მათი გმირობა უცნობი როდი დარჩა. ფორე მოსულიშვილი დაჯილდოებულია იტალიის უმაღლესი სამხედრო ორდენით და გამოცხადებულია მის ეროვნულ გმირად.

ღელეგაციების, შემსრულებლების გაცვლა, გაცვლითი კონცერტები — ყოველივე ეს ხელს უწყობს ჩვენი ხალხების ურთიერთობის განმტკიცებას, რომლებიც ისწრაფვიან იცხოვრონ მშვიდობიანად.

სულ ახლახან საქართველო მასპინძლობდა უნგრეთის, ეკრმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, საფრანგეთის კულტურის მოღვაწეებს. ეს იყო მეგობრობის შესანიშნავი აქტი, ხელოვნების ნამდვილი დღესასწაული. და ეხ ახლა სტუმართმოყვარე ქართველი ხალხი მასპინძლობს იტალიის წარმომადგენლებს. სსრ კავშირში იტალიის კულტურის კვირეულის მონაწილე დელეგაციის წევრებთან შეხვედრები ჩვენი რესპუბლიკის მოქალაქეებს საშუალებას მისცემს უკეთ გაიცნონ იტალიის ცხოვრება, უფრო ძლიერ შეიყვარონ ხალხი, რომელმაც მსოფლიოს მისცა რაფაელი და დანტე, მიქელანჯელო და ბოკაჩიო, პაგანინი და ვერდი...

დღესასწაულის ცენტრალური მოვლენა იყო იტალიის კულტურის კვირეულის გახსნა, რომელიც გაიმართა 16 ოქტომბერს თბილისის სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის დიდ დარბაზში. შეკრებილნი გულთბილად შეხვდნენ „იტალია-სსრ კავშირის“ საზოგადოების დელეგაციას — იტალიის მწერალთა სინდიკატის ვიცე-პრეზიდენტს, ცნობილ ლიტერატორს სენატორ ფრანკო ანტონიჩელის, სენატის განათლებისა და სახვითი ხელოვნების კომისიის წევრს სენატორ რიკარდო რომანოს, ქალაქ პალერმოს სახვითი ხელოვნების ეროვნული მუზეუმის დირექტორს პროფესორ ვინჩენცო ტუზასა და საციენციის ტურიზმის სამმართველოს ადმინისტრაციული საბჭოს წევრს, ენეო სელერიოს.

აქ არიან საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ვ. სირაძე, თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე შ. ბუხრაშვილი, რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს კინემატოგრაფიის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე შ. სალარიძე, საქართველოს ხელოვნების მუზეუმის დირექტორი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი შ. ამირანაშვილი, საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანი პოეტი ი. ნონეშვილი, საზღვარგარეთის ქვეყნებთან მეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საქართველოს საზოგადოების პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გ. მელაძე. იგი გულთბილად მიესალმა იტალიელ სტუმრებს საქართველოს მიწაწყალზე და უსურვა მათ და მათი სახით მთელ იტალიელ ხალხს ბედნიერება ცხოვრებაში და აყვავება.

სიტყვა ეძღვნა „სსრ კავშირ-იტალიის“ საზოგადოების ვიცე-პრეზიდენტს, ამ საზოგადოების საქართველოს განყოფილების თავმჯდომარეს პროფესორ ვ. მაჭავარიანს.

— მსოფლიო კულტურა ბევრად ღარიბი და უფერული იქნებოდა,— თქვა მან, — იტალია რომ არ ყოფილიყო. ამ ქვეყანამ კაცობრიობას მისცა კულტურის უდიდესი მოღვაწენი, რომლებიც ამჟამად მთელ მსოფლიოს ეკუთვნიან.

ჩვენ, კულტურის მოღვაწეებს, გვანათესავებს ჰუმანიზმის საერთო იდეები, კაცთმოყვარეობისა და მშვიდობისმოყვარეობის დიადი ძალა. ქართველი და იტალიელი ხალხების მეგობრობის ბევრი მკაფიო ფურცელი ჩაიწერა ამ ხნის მანძილზე. გავიხსენოთ თუნდაც ქართველი ხალხის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის სულისჩამდგმელი და ხელმძღვანელი ილია ჭავჭავაძე. მისი ინიციატივით საქართველოში შეიქმნა მებრძოლი რაზმი გარიბალდიელთა დასახმარებლად. ალბათ შემთხვევითი არ არის, რომ ილია ჭავჭავაძის კაბინეტში ეკიდა ჯუზეპე გარიბალდის პორტრეტი. მანვე თავისუფლებისმოყვარე იტალიელებს უძღვნა მგზნებარე ლექსი...

დღეს განსაკუთრებით გვახარებს ვმსაპინძლობდეთ ნიჭიერი იტალიელი ხალხის წარმომადგენლებს. თქვენ, ძვირფასო მეგობრებო, იყავით იმის მოწმე, თუ როგორ მიიღეს საქართველოს დედაქალაქის მცხოვრებლებმა თქვენი ფილმების ფესტივალი, იტალიელ ოსტატთა სახვითი ხელოვნების ნამუშევრების გამოფენა. თქვენ დარწმუნდით, თუ რა სიხარულით შეგხვდათ მშრომელი თბილისი — შამპანური ღვინოების ქარხანა, ჩაის საწონი ფაბრიკის მუშები. თქვენ ყველგან სასურველი სტუმრები იქნებით. ქართველი ხალხი, რომლის ცხოვრების კანონი გახდა დიდ რუსთაველის სიტყვები — „ვინ მოყვარესა არ ეძებს, იგი თავისა მტერია“, თქვენი სახით ხედავს თავის გულწრფელ მეგობრებს.

დარწმუნებული ვართ, რომ სსრ კავშირში იტალიის კულტურის კვირეული ხელს შეუწყობს ჩვენი ხალხების მეგობრობისა და ძმობის შემდგომ განმტკიცებას, სსრ კავშირისა და იტალიის ურთიერთგებების გაუმჯობესებას. დაე ჩვენი ეს დღეგანდელი შეხვედრები მზიური საქართველოს მიწაწყალზე იყოს ახალი მკაფიო ფურცელი ჩვენი ურთიერთობის ისტორიაში.

გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირისა და იტალიის ხალხთა მეგობრობას!

შეკრებილნი გულთბილად შეხვდნენ იტალიის დელეგაციის მეთაურის სენატორ ფრანკო ანტონიჩელის გამოსვლას.

— როცა შევიტყეთ, რომ სსრ კავშირში იტალიის კულტურის კვირეულის ფარგლებში საქართველოს უნდა ვწვეოდით, — თქვა მან, — ყველას გაგვიხარდა, რადგან ვიცოდით, რომ საქართველო — ეს არის მდიდარი კულტურის, ძველი ტრადიციების ქვეყანა. მან შეითვისა კავკასიელ ხალხთა მითები, რომლებიც შემდგომ გარდაიქმნა ბერძნულ მითებად პრომეთეს, არგონავტების შესახებ. ჩვენ ვიცით, რომ ქართველები მთიელი გლეხები იყვნენ, ძლიერნი, პატიოსანნი, მამაცნი, მზიარულნი. საქართველოს შეიღები იყვნენ გამოჩენილი პოლიტიკური მოღვაწეები და დიდებული პოეტები.

მაგრამ ჩვენი ურთიერთობის ისტორიაში ჯერ კიდევ ბევრია „თეთრი ლაქა“. ამიტომ მე და ჩემმა მეგობრებმა პირობა დავდეთ საბჭოთა დაბრუნებისთანავე მოძღვნოთ საქართველოს სახე წარსულის ფურცლებზე, განსაკუთრებით იმ ფურცლებში, რომლებიც დოკუმენტურად მოგვითხრობენ ჩვენი ხალხების ურთიერთობაზე როგორც რომის იმპერატორთა შორეულ პერიოდში, ისე ჩვენს დღეებში. ჩვენ, რა თქმა უნდა, უფრო მეტად გვინტერესებს ის, რის მოწმენი და მონაწილენი თვითონ გახლდით.

უეჭველია, ბევრი რამ არის საერთო ჩვენი ქვეყნების პიონერებში, ჩვენი ხალხების წვევებსა და ახალგაზრდებში. ეს გვეხმარება უკეთ გავუგოთ ერთმანეთს.

თავისი სიტყვის დასასრულს სენატორმა ანტონიჩელიმ ერთხელ კიდევ მხურვალე მადლობა გადაუხადა ქართველ ხალხს, მის მთავრობას ასეთი გულთბილი მიღებისათვის, ყურადღებისათვის, რასაც საქართველოს მშრომელები იჩენენ იტალიის კულტურისადმი.

* * *

საზეიმო გახსნის შემდეგ გაიმართა იტალიური მუსიკის კონცერტი. შესრულდა ვივალდის, პაგანინის, სკარლატის, რესპიგის, ლეონკავალოს, როსინის ნაწარმოებები. კონცერტში მონაწილეობდნენ საქართველოს სსრ სახალხო არტისტები ლ. ჭყონია და მ. იაშვილი, რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტები ე. ისაკაძე, გ. ქავთარაძე, რ. კაკაბაძე, საქართველოს კამერული ორკესტრი საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატების მ. იაშვილისა და ი. პოლიტკოვსკის სიმღერანლობით, ამ ორკესტრის სოლისტები ი. იაშვილი, დ. ნასიძე და ე. მგალობლიშვილი, საქართველოს ფილარმონიის სიმფონიური ორკესტრი ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის ზ. ხუროძის ხელმძღვანელობით. (საქდისი).

„ᲓᲘᲔᲖᲚᲘᲐ“ ᲚᲘᲣᲠᲔᲞᲔᲡᲢᲘ

მოსკოვში დამთავრდა მეოთხე საკავშირო საესტრადო კონკურსი, რომელიც მიზნად ისახავდა ახალგაზრდა, ნიჭიერ შემსრულებელთა გამოვლენას, საესტრადო ხელოვნების საუკეთესო ნიმუშების პოპულარიზაციგავრცელებას, მხატვრულიდეური დონის ამაღლებას.

ამ საინტერესო შემოქმედებითს შეჯიბრებაში წარმოდგენილი იყო საესტრადო ხელოვნების ყველა ჟანრი. მონაწილეობდნენ ესტრადის, თეატრებისა და ფილარმონიის პროფესიონალი მსახიობები, სულ ხუთასამდე კაცი თითქმის ყველა მოკავშირე რესპუბლიკიდან.

ჟიურის შემადგენლობაში იყვნენ საბჭოთა ესტრადის ვირტუოზები, მოდელიორები, კომპოზიტორები, მწერლები.

კონკურსში საქართველოდან მონაწილეობდა ვოკალურ-ინსტრუმენტული ანსამბლი „ᲓᲘᲔᲖᲚᲘ“ ამირან ებრალიძის ხელმძღვანელობითა და მონაწილეობით.

ქართულ ანსამბლს დიდი წარმატება ხვდა, მან ᲙᲝᲜᲙᲣᲠᲡᲘᲡ ᲚᲐᲣᲠᲔᲐᲢᲝᲑᲐ ᲓᲐᲘᲛᲘᲡᲐᲮᲣᲠᲐ — ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲐᲠᲔᲛᲘᲐ. აღსანიშნავია, რომ პირველი პრემია არავისთვის მიუნიჭებია.

ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ ᲓᲐᲙᲑᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ. (საკ. კორ.). საარაიონო კულტურის სახლთან ჩამოყალიბდა თოჯინების თეატრი, რომელსაც რეჟისორი ე. ᲒᲐᲒᲐᲘᲛᲘᲜᲘᲡ ხელმძღვანელობს. ახლახან თეატრმა მაყურებელს უჩვენა თავისი პირველი სპექტაკლი — დ. ჯალიღანიას ორმოქმედებიანი „მამლაყინწას თავგადასავალი“.

აშკარად თეატრი ამზადებს ახალ დადგმას.

ᲮᲐᲠᲘᲢᲝᲜ ᲕᲐᲠᲓᲝᲨᲕᲘᲚᲘ

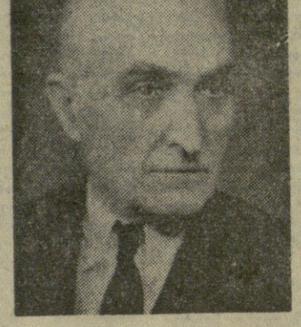

ᲮᲐᲜᲒᲠᲫᲚᲘᲕᲘ ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ცნობილი ქართველი პოეტი ხარიტონ ვარდოშვილი. იგი ნახევარი საუკუნის მანძილზე ემსახურებოდა ქართული ლიტერატურისა და კულტურის წინსვლასა და განვითარებას.

ხარიტონ ვარდოშვილი (ნიკოლაიშვილი) დაიბადა 1895 წელს, მახარაძის რაიონის სოფ. უჩხოთში. სოფლის ორკლასიანი სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ მუშობა დაიწყო ქ. ფოთში ჟურნალ-გაზეთების გამავრცელებლად.

ხ. ვარდოშვილის პირველი ლექსი დაიბეჭდა 1914 წელს გაზეთ „ახალ აზრში“. ამ წლიდან მოყოლებული ხ. ვარდოშვილის ლექსები იბეჭდებოდა ჟურნალ-გაზეთებში „განათლებაში“, „თეატრსა და ცხოვრებაში“, „ჭიკჭიკში“, „ახალ ავალში“ და სხვ.

1916 წელს ხ. ვარდოშვილი საცხოვრებლად გადადის ქუთაისში და მუშაობას იწყებს გაზეთ „საშრომელოს“ რედაქციაში.

1918 წელს ისევ თბილისში ბრუნდება და შედის ახალდაარსებული ქართული უნივერსიტეტის სტუდენტების ფაკულტეტზე თავისუფალ მსმენელად. ამავე დროს თანამშრომლობს იმდროინდელ ჟურნალ-გაზეთებში „ერთობაში“, „ალიონში“, „ცისარტყელაში“ და სხვ.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ხ. ვარდოშვილი მუშობას იწყებს გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციაში. 1924 წელს გამოვიდა ხ. ვარდოშვილის ლექსების პირველი კრებული.

ხარიტონ ვარდოშვილი როგორც ლირიკოსი პოეტი აკრძალებს ქართული კლასიკური მწერლობის ტრადიციებს. იგი ცდილობდა ნოყიერად გამოეყენებინა ეროვნული ფოლკლორი, ეროვნული თავისებური ფერადოვნებანი და განცდები.

ხ. ვარდოშვილი ყოველთვის აქტიურად ეხმაურებოდა თანამედროვე ცხოვრებას. განსაკუთრებით აქტიურად მუშაობდა სამამულო ომის პერიოდში.

ხ. ვარდოშვილის ლექსები ითარგმნა და რამდენჯერმე გამოიცა რუსულ ენაზე.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ხ. ვარდოშვილის მთარგმნელობითი მუშაობა. მან ქართულად თარგმნა რუსი და საზღვარგარეთელი პოეტების ლექსები. ცალკე კრებულად გამოიცა ხ. ვარდოშვილის მიერ თარგმნილი ბოეთის, შილერის, ჰაინის რჩეული ლექსები და ბალადები. პოეტმა თარგმნა აკრეთვე პუშკინის, მიცკევიჩის, ნეკრასოვის, ალიოშკის, ბოლოტნიკოვის, ფრანკოს, პოლონსკის, ესენინის, ტიხონოვის, ისაკიანის, ისაკოვსკის და სხვათა ლექსები.

ბოლო ხანებში ხანგრძლივმა ავადმყოფობამ ხელი შეუშალა პოეტს აქტიურ შემოქმედებითს მუშაობას. მისი უკანასკნელ ხანებში გამოქვეყნებული ლექსები მოწმობენ, რომ მას ჯერ კიდევ ბევრი რამ ჰქონდა სათქმელი.

ქართველმა ხალხმა, მწერალთა საზოგადოებრიობამ სულ ახლახან გულთბილად აღნიშნეს ხ. ვარდოშვილის დაბადების 75 წლისთავი, და თითქოს დაჯერებელია, რომ პოეტისათვის ამ სასიხარულო დღეებში საბოდიშოდ შეწყდა მისი მაჯისცემა.

გულწრფელი შემოქმედის, გულისხმიერი მეგობრის, პატიოსანი მეგობარ-ქმისა და მამულიშვილის ხსოვნას დიდხანს შეინახავენ ქართველი მკითხველები და მისი მეგობარი მწერლები.

საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობა.

საბჭოთა თვითმფრინავზე თავდასხმის გამო

საბჭოთა მთავრობის მიმართვასთან დაკავშირებით თურქეთის მთავრობამ განაცხადა, რომ მზად არის დაამტკიცოს საბჭოთა თვითმფრინავი „ან-24“, რომელიც 15 ოქტომბერს ბანდიტური თავდასხმის შედეგად გაიტაცეს, აგრეთვე მისი ეკიპაჟი და თვითმფრინავში მყოფი მგზავრები.

16 ოქტომბერს თვითმფრინავის ეკიპაჟი და მგზავრები სამშობლოში დაბრუნდნენ. ქალაქ ტრაპიზონის ჰოსპიტალში დარჩა თვითმფრინავის შტურმანი, რომელიც სერიოზულად დაიჭრა მკერდში და ოპერაცია გაუკეთეს.

რაც შეეხება ორ დამნაშავეს, რომლებმაც შეიარაღებული თავდასხმა მოახდინეს თვითმფრინავის ეკიპაჟზე, რის შედეგადაც მოკლულ იქნა ბორტგამყოლი ნ. ვ. კურჩენკო, დაიჭრა ეკიპაჟის ორი წევრი და ერთი მგზავრი, თურქეთის მთავრობამ განაცხადა, რომ ისინი დაპატიმრებული არიან და პროკურატურის ორგანოებს მიეცათ მითითება სასწრაფოდ გამოიძიონ საქმის გარემოებანი.

თვითმფრინავის ეკიპაჟის წევრებისა და მგზავრების გამოკითხვით ცნობილი გახდა ამ ბანდიტური თავდასხმის ზოგიერთი დაწვრილებითი ამბავი.

15 ოქტომბერს „ან-24“ თვითმფრინავი მორიგი რეისით მიფრინავდა ბათუმიდან ქალაქ სოხუმში. თვითმფრინავში იყვნენ 46 მგზავრი და ეკიპაჟის 5 წევრი. აფრენიდან 10 წუთის შემდეგ ორი შეიარაღებული ბანდიტი შეეცადა პილოტის კაბინაში შესულიყო. მათ გზა გადაუღობა ბორტგამყოლმა, კომკავშირელმა ნადეჟდა კურჩენკომ. ერთ-ერთმა დამნაშავემ იგი მოკლა მიბრჯნითი გასროლით. შემდეგ ბანდიტები შეეცავდნენ კაბინაში, იარაღით დაემუქრნენ და აიძულეს მფრინავები შეეცვალათ თვითმფრინავის კურსი. ბანდიტებთან ბრძოლის დროს დაიჭრა თვითმფრინავის მეთაური და მძიმედ დაიჭრა შტურმანი.

თვითმფრინავში მყოფი საბჭოთა ადამიანების სიცოცხლის გადარჩენის მიზნით მფრინავები იძულებული გახდნენ თვითმფრინავი დაესვათ საბჭოთა კავშირის საზღვართან ახლომდებარე თურქეთის აეროდრომზე ქალაქ ტრაპიზონში.

საბჭოთა თვითმფრინავის ეკიპაჟზე ბანდიტური თავდასხმა, კომკავშირელ ნადეჟდა კურჩენკოს მკვლელობა ყველა საბჭოთა ადამიანის აღშფოთებას და გულისწყრომას იწვევს. ისინი სამართლიანად მოითხოვენ დამნაშავეთა გადმოცემას და საბჭოთა სასამართლოს მიერ მათ მკაცრ დასჯას. (საკდესი).

ასეთი იყო ნადია კურჩენკო

ᲜᲐᲓᲘᲐ ᲙᲣᲠᲩᲔᲜᲙᲝ. სურათი გადაღებულია 1970 წლის აპრილში რიგის ტბაზე ტურისტული ლაშქრობის დროს.

ᲢᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲤᲘᲡ მოკლე სტრიქონებმა გვაუწყა, რომ ბანდიტები თავს დაესხნენ „ან-24“ საბჭოთა სამგზავრო თვითმფრინავს, რომელიც ბათუმიდან სოხუმში მიფრინავდა. შეტაკების დროს დაიჭუმა ბორტგამყოლი ნადეჟდა კურჩენკო, რომელმაც სცადა პილოტების კაბინაში შესასვლელი გზა გადაეღობა ბანდიტებისათვის.

ნადეჟდა კურჩენკო სულ ცხრამეტი წლისა იყო. მას უყვარდა თავისი სამუშაო, უყვარდა ლექსები და სპორტი, იცხებობდა შესულიყო იურიდიულ ინსტიტუტში. სულ ორი წელი იმუშავა ნადიამ სოხუმის აეროპორტში და საყოველთაო სიყვარული დაიმსახურა. მას პატივს სცემდნენ ადამიანებისადმი გულისხმიერებისა და კეთილი დამოკიდებულებისათვის. კომკავშირელებმა იგი თავიანთი ორგანიზაციის ბიუროს წევრად აირჩიეს.

მთელი გულით შეეხეოდა ნადია სიცოცხლეს, ქალიშვილი მუდამ პოულობდა ადამიანთა მხარდაჭერას და სიკეთეს სიკეთითვე უპასუხებდა. ნადია დაიბადა ალტაიში, მუშის ოჯახში. როცა ოჯახი უდიერტეთში დასახლდა, იგი სოფელ ბონინოს სკოლაში შევიდა. სკოლის დამთავრების შემდეგ სოხუმში გაემგზავრა, რათა ეფუშავნა, ეფრინა.

ჩვეულებრივია ნადეჟდა კურჩენკოს ბიოგრაფია. ისეთივე, როგორც მილიონობით საბჭოთა ქალიშვილისა და ჭაბუკისა, რომლებსაც აქვთ სწავლის, მუშაობის, თავიანთი ოცნების ასრულების შესაძლებლობა. „ენერგიული მუშაკი, პატიოსნად და კეთილსინდისიერად ასრულებს თავის სამსახურებრივ მოვალეობებს“ —ასეთი ჩანაწერია ნადეჟდა კურჩენკოს უკანასკნელ სამსახურებრივ დახასიათებაში.

მეგობრებთან საუბრებში ნადია ვერ იტანდა მაღალფარდოვან ფრაზებს, იგი ეშვიათად წარმოთქვამდა სიტყვა „გმირობას“. მაგრამ როცა თავისი უკანასკნელი ფრენის დროს კომკავშირელმა დამიზნებული პისტოლეტის ლულა დაინახა, იგი არ შემდრკალა. ნადია ფიქრობდა მხოლოდ ამხანაგებზე — ეკიპაჟზე, მგზავრებზე, რომლებმაც მას და მის ამხანაგებს ანდეს თავიანთი უშიშრება.

საკვლისს კორესპონდენტები ესაუბრნენ ადამიანებს, რომლებმაც ნადეჟდა კურჩენკო მის უკანასკნელ რეისამდე (ბოლო ზნით ადრე ნახეს. ეი რა გვიამბეს მათ.

სოხუმის საავიაციო ქვედანაყოფის კომკავშირის კომიტეტის მდივანი გ. პიკაძე:

— ნადია ვნახე გაფრენის წინ და ვესაუბრე მას. საუბარი ეხებოდა ჩვენს კომკავშირულ საქმეებს. ნადეჟდა კურჩენკო სიამოვნებით ჰკიდებდა ხელს ყველაზე ძნელ საქმეს. ამას წინათ მოვაწყეთ ლაშქრობა კავკასიის დამცველთა საბრძოლო დიდების ადგილებში. რამდენიმე დღის წინათ ამხანაგები ტაშს უკრავდნენ ნადიას მხატვრულ თვითმოქმედების კონცერტებზე: იგი კითხულობდა ლექსებს ლენინზე. ბოლო დროს იგი ამზადებდა „კომკავშირული პროექტორის“ მორიგ გამოშვებას.

და ეხ შევიტყეთ მისი დაღუპვის ამბავი. მთელი ჩვენი ახალგაზრდობა მოვიდა ღია კომკავშირულ კრებაზე. ბევრს თვალები ცრემლებით ჰქონდა სავსე. მაგრამ მთავარი განწყობილებაა ზიზღი მკვლელებისადმი, გადაგწყვეტეთ ეითხოვოთ, რომ ჩვენს ქვედანაყოფს ნადეჟდა კურჩენკოს სახელი მიეკუთვნოს.

ᲞᲝᲠᲔᲣᲚᲘ ᲜᲐᲝᲚᲜᲝᲑᲘᲡ ᲨᲢᲣᲠᲛᲐᲜᲘ Გ. ᲩᲘᲡᲛᲘᲜᲫᲘᲜᲐ:

— ᲛᲐᲮᲡᲝᲚᲐᲓ ᲛᲔ Მ�გᲖᲐᲕᲠᲘ ᲕᲘᲧᲐᲕᲘ ᲓᲐ ᲒᲐᲒᲮᲓᲘ ᲜᲐᲓᲘᲐ ᲙᲣᲠᲩᲔᲜᲙᲝᲡ ᲚᲔᲒᲔᲑᲘᲡᲐᲪ ᲐᲥᲕᲗ ᲡᲬᲐᲕᲚᲘᲡ, ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ, ᲡᲐᲡᲐᲣᲑᲠᲝ ᲓᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲔᲑᲚᲝᲑᲐ. „ᲔᲜᲔᲠᲒᲘᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲙᲐ, ᲐᲢᲐᲝᲡᲜᲐᲓ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲐᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲓᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲝᲕᲐᲚᲔᲝᲑᲔᲑᲡ“ —ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲩᲐᲜᲐᲬᲔᲠᲘᲐ ᲜᲐᲓᲔᲟᲓᲐ ᲙᲣᲠᲩᲔᲜᲙᲝᲡ ᲣᲙᲐᲜᲐᲡᲙᲜᲔᲚᲘ ᲡᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲠᲘᲕ ᲓᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ.

ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲗᲐᲜ ᲡᲣᲑᲠᲑᲘᲡᲨᲘ ᲜᲐᲓᲘᲐ ᲖᲔᲠ ᲘᲢᲐᲚᲘᲐᲨᲘ ᲛᲐᲦᲐᲚᲤᲐᲠᲓᲝᲕᲐᲜ ᲤᲠᲐᲖᲔᲑᲡ, ᲘᲒᲘ ᲐᲨᲕᲘᲜᲔᲑᲓᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗᲐ ᲒᲐᲛᲝᲗᲥᲕᲐ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ „ᲒᲛᲘᲠᲝᲑᲐᲡ“. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲠᲝᲪᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘ ᲣᲙᲐᲜᲐᲡᲙᲜᲔᲚᲘ ᲤᲠᲔᲜᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲙᲝᲛᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲘᲡᲢᲝᲚᲔᲢᲘᲗ ᲚᲣᲚᲔ ᲓᲐᲘᲜᲐᲮᲐ, ᲘᲒᲘ ᲐᲠ ᲨᲔᲛᲓᲠᲙᲐᲚᲐ. ᲜᲐᲓᲘᲐ ᲤᲘᲥᲠᲝᲑᲓᲐ ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐ�გᲔᲑᲖᲔ — ᲔᲙᲐᲪᲮᲣᲚᲘᲡ, ᲛᲒᲖᲐᲕᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲪ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔ ᲓᲐ ᲛᲘᲡ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐ�გᲔᲑᲖᲔ ᲐᲜᲓᲔᲡᲣᲚᲘ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲐᲜᲗᲘ ᲣᲨᲘᲨᲠᲝᲑᲘᲡ.

ᲨᲔᲛᲔᲓᲒᲝᲛᲘᲡ ᲐᲛ ᲓᲦᲔᲔᲑᲨᲘ ᲖᲦᲕᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲦᲕᲘᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲨᲘ ᲓᲐᲐᲑᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲛᲝᲚᲘᲡ ᲣᲧᲕᲐᲠᲓᲐ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲘᲜᲘ ᲛᲔᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲘ ᲜᲐᲓᲘᲐ ᲙᲣᲠᲩᲔᲜᲙᲝᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲡᲐᲠᲗᲝ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲞᲝᲢᲝᲠᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲨᲘ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲮᲣᲠᲐ. ᲛᲐᲡ ᲣᲧᲕᲐᲠᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲠᲘ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲘᲡᲢᲝᲚᲔᲢᲘᲡ ᲚᲣᲚᲔ ᲓᲐᲘᲜᲐᲮᲐ, ᲘᲒᲘ ᲐᲠ ᲨᲔᲛᲓᲠᲙᲐᲚᲐ. ᲜᲐᲓᲘᲐ ᲤᲘᲥᲠᲝᲑᲓᲐ ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲗᲔᲑᲖᲔ — ᲔᲙᲐᲪᲮᲣᲚᲘᲡ, ᲛᲒᲖᲐᲕᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲪ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔ ᲓᲐᲘᲜᲐᲮᲐ, ᲘᲒᲘ ᲐᲠ ᲨᲔᲛᲓᲠᲙᲐᲚᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲝ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ